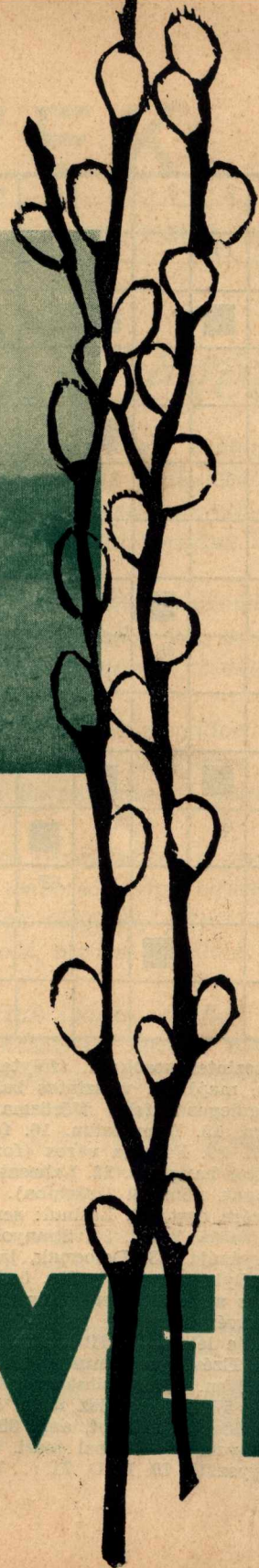

Rimas III.

IFJU ÉVEK

KERESZTREJTVÉNY.

(10 pont.)

1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11	12	13	14	14a
■	15							■	16						
17	■		■	18		■	19	20			■	21			
22	23					24				■	25				
26			■	27					28	■		■	29		
■	30		31	■	32			■	33		34	■	35		
36				37		■	38	39				40		■	
41		■	42		■	43	■	44		■	45				46
47		48					■	49		50	■	51			
52					■	53	54				55		■	56	
	■		■	57	57a				■	58				59	
60	61		62	■		■	63		64			■	65		
66				67				■	68			69			
70		■	71			■	72	73		■	74				
75															76

Vízszintes sorok: 1. (folytatva 14a. függőleges, majd 76. vízszintes balfelé, végül a 75. függőleges fölfelé) Vörösmarty-költemény két sora. 15. Nem falun. 16. ford. felvidéki. 18. T. Z. 19. Francia város (fon.). 21. K-val régi húros hangszer. 22. Lakosztály, franciául. 25. Csapat, németül (íráshiba). 26. Nem kül. 27. Apróra oszt. 29. Latinul: semleges végződés, németül: körül. 30. Spanyol folyó (j=i). 32. Vigyázója. 33. Dolognak, lat. 35. Elődje. 36. Erdélyből jövő, Tiszába ömlő folyó. 38. Odysseus apja. 41. Betű (fon.). 42. Névtelen. 44. Részvénytársaság (röv.). 45. Tied, hazám..., e lélek. 47. Hitehagyó. 49. Fémtisztító. 51. Ezévi anagrammja. 52. Erzsébet idegen nyelven. 53. Nyolcszögű tér Pesten. 56. Igekötvő. 57. Filmszínész neve. 58. Csikos állat, névelővel. 60. Most, ang. 63. Fekete, idegen nyelven. 65. Lábbal teszi. 66. Svéd név. 68. Nagyszülő. 70. B. D. 71. ... la (franciául).

72. Leánynév becézve (ékezethiba). 74. NÁRIM.

Függőleges sorok: 2. Véd (ékezethiba). 3. Helység. 4. Cipézszerszám. 5. Moly, németül. 6. Bolond. 7. Görög betű. 8. Ünnepen teszi. 9. XVI. századbeli olasz festő. 10. Napszak. 11. Határozószó. 12. Sarkantyú, németül. 13. Kínai púpos tulok. 14. Görög meseíró (fon.). 17. DAB. 20. ANR. 23. A nap nyáron... 24. A kígyó... 28. e... (szám). 31. Mindnyájan, lat. 34. Menjetek, lat. 35. Nem nyári. 37. Magyar, németül (o=u). 39. A búzát levágni. 40. Ford. Község Györmegyében. 43. Molekula. 46. 2 szó: nem oda, pénz. 48. Francia női név. 50. Vadásznak van... 54. Félreveri a harangot. 55. m-mel: helyét változtatni. 57a. Alajos, idegen nyelven. 59. Volt osztrák-magyar vezérkari főnök. 61. Kiténtetés, idegen nyelven. 62. Orosz folyó. 64. Király, ang. (ford.). 67. Pálca. 69. Iz. 73. Hang, fon.

IFJÚ ÉVEK

XII. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM.

BUDAPEST, 1934. ÁPRILIS 10.

Láttuk az Ő dicsőségét,

amikor a betlehemi sötét éjszakában felragyogott a napkeleti csillag és elhangzott az angyaloknak örömeke, amikor a szülői szemek boldog örömkönynyekkel teltek meg gyermekük láttán, s a betlehemi mezőknek szerelmesei, az egyszerű pásztorok s messze napkeletnek királyai hódolattal borultak le az isteni gyermek előtt.

Láttuk az Ő dicsőségét, amikor Názáretben töltött kedves esztendő után megjelenhetett a jeruzsálemi templomban, s elrebeghette ajka azt a csodálatos vallomást, ami megérlelődött Benne az életre készülődésnek csendes időszakában.

Láttuk az Ő dicsőségét, amikor harminc éves korában megállott Keresztelő János előtt a Jordán vizében, és az isteni lélek galamb alakjában szállott Reája, hogy nem sokkal utána lábai alá vesse a Sátánt minden hatalmasságával egyetemben.

Láttuk az Ő dicsőségét, amikor hívó szavára benépesültek a puszták és lábai elé odatelepedett az éhező és szomjúhozó embersokaság, elfáradt, békességüket vesztett, kifosztott s a halál árnyékának völgyébe jutott emberek új reménységet nyertek, az életnek igazi biztatását, tavaszi lehelletét érezték közelségében.

És mégis dicsőségét kibontakozni akkor láttuk igazán, amikor utoljára indult Jeruzsálem felé, amikor pálmaágakon és hozsanna közben alázatosan tartott királyi bevonulót az Isten fia. Legnagyobbinak, a legalázatosabbnak a bőjtnek útján láttuk, a via dolorosa-n, az utolsó vacsora alkalmából, a getsemáni éjszakán, megkötözöttségében, töviskoronás fejjel, bátor megállásában Pilátus előtt, a golgotai úton kereszthordozása közben s érettünk vérző sebei-vel ott fent a kereszten.

De dicsősége teljes fényében akkor ragyogott mégis felénk, amikor eljött húsvét vasárnapjának áldott hajnala. Akkor láttuk meg igazán az Ő dicsőségét, amikor megtörték a sírt záró pecsétek, helyükből kimozdultak a kövek, elmenekültek a sírt őrző katonák, s a nyitott sírhoz állottak a fehérbe öltözött angyalok, hogy hirdessék a bánatos asszonyoknak: „Nincs itt az Úr, feltámadott.” Amikor Isten megdicsőítette az Ő egyszülött fiát és feltámasztotta a halálból, hogy diadalt vegyen és szerezzon bűnön és halálon nékünk bűnös embereknek.

Láttuk az Ő dicsőségét és ajkunkra jön a vallomás, mint a pogány katonának a kereszt alatt: „Bizony, az Istennek fia volt ez!” Ki azért lett hozzánk hasonlónak, hogy elvégezze mindazt, amit az Isten üdvösségünkre kitervelt, hogy örök példát adjon gyermekszíveteknek az igazi élethívadás, az egy szükséges dolog meglátására, felnőtteknek, hogy Istennek inkább kell engedni, mint az embereknek. Ki azért lett hozzánk hasonlónak, hogy közelebb segítsen az Istenhez, s reánk hulló vérével kiengesztelje az atyát gyermeke iránt. Elénk vetítse azt az országot, ahol az új élet hajnala ragyog, s ahol elváltozunk majd egyszer dicsőségről-dicsőségre. Ki azért lett hozzánk hasonlónak, hogy manapság is kegyelmesen munkálkodjék miközöttünk, s velünk legyen mind a világ végezetéig.

S amikor ez a bizonyosság támad szívünkben, a hívő ember alázatával térdre ereszkedünk, s üldjük az Istent jóságáért, hogy atyai kegyelmét gazdagon kiárasztotta reánk s nekünk adta Őt. Áldjuk az Istent irgalmasságáért, hogy tehetetlenségünkben segítségünkre jött egyszülött fia által, áldjuk az Istent, hogy nagypéntek és húsvét csodája után Pál apostollal boldog újjongással mondhatjuk el már: „sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következendők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más el nem szakaszthatnak minket az Istennek szerelmétől, mely vagyon a mi Urunk Jézus Krisztusban.”

Mert láttuk az Ő dicsőségét!

r. l.

Kőrösi Csoma Sándor

— 1784—1842. —

„Székely magyar Erdélyországból“ csupán ezt írta neve alá Kőrösi, mikor a 40.000 tibeti szót és a tibeti nagy nyelvtant összefoglaló műve megjelent 1834-ben Kalkuttában — Indiában.

A „Siculo Hungarian“ pedig már akkor a bengáliai angol tudós társaság tagja volt és az új Magyar Tudományos Akadémia vallotta büszkén magáénak a messzi Keleten esőndben, szerényen dolgozó tudóst.

De a kitüntető címetek nem emlegette. Nem a jutalom reményében vállalta hősiessé elszántsággal a nehéz utat és viselte panasz

nélkül a rettenetes szenvedéseket. Öröknyarú Bengáliában nemesebb célokért hevült a zsinóros magyar-székely ruha alatt Kőrösi szíve.

Már tanulókorában, a nagyenyedi ref. kollégiumban elhatározta, hogy felkeresi a magyarok őseit. Felkutatja az Európában „gyökértelenül“ élő magyar fának ősi gyökereit. Hátha, ott kedvezőbb talajban virágba borultán találja az ősi fát. Akkor ott marad, esztét, erejét és szent akaratát nekik adja, mint Julián barát szerette volna 700 évvel ezelőtt. De a jámbor barátot célja előtt visszakergette a tatárvihar IV. Béla

királyhoz. — Ha pedig ott is sorvad az ősi fa, akkor a régi törzsnek „ágait” magával hozza, hogy itthon egymásra találjanak a búsongó honfiak. — A „honfi-bú”, viszontagságos magyar sorsunk „megszentelt fájdalma” adott vándorbotot Körösi Cs. Sándor kezébe is. Űzte, pihenni nem engedte és a „határtalan kétkben repülő sas tollait lassan hullatgatta”.

Nehéz időket éltünk akkor is! 1784-ben, Körösi születésének évében — 150 évvel ezelőtt — kiadták a nyelvrendeletet: Magyarországon német a hivatalos nyelv. Diákkorában Kazinczy Kufsteinban raboskodik, és kétségbeesés haragjával ír Berzsenyi a „forgó viszontság jármáról”. „Nem volt remény már, — csak emlékezet.” Reménytelen hareot vívott a nemzet életéért.

Mint szegény „diákszolga”, maga gondoskodik kiadásairól. Barkó Pál—Jókai: „Mégis mozog a föld” című regényének egyik diákalakjában Körösi diákemlékeit örökíti meg. Hosszú, esontos fiú, magas homlokú, nyílt tekintetű, komoly. Mindig tanul a könyvtárszobában, pedig már tíz nyelvet tud. Ósmagyar emlékek után kutat. Mindig a könyv felé görbül a nyaka, szeme maga elé néz és tervezget. Sokat hall honfitársáról, Aranyosrákosi Székely Sándorról, kit szintén elragadott a honfibúból fakadt vágy, és képzeletében látja az őshazát és magyar önérzetével új történelmet ír, melyben a trójai esatát magyar vívja már. — Dunántúl néhány esztendő múlva „párducos” Árpádot ébresztgeti Vörösmarty.

Nagynyedi éveit után Göttingában, Németországban az egyetemen az arab nyelvet tanulja, hogy a középkori arab írókat olvashassa, kik őseinkről sokat feljegyeztek.

Majd visszajön Erdélybe, a felkínált tanári állást nem fogadja el, hanem gya-

log elindul Zágrábba néhány szláv nyelvet tanulni.

1820-ban már Alexandrián, Palesztinán át Teheránba érkezik örmény ruhában, Szkander bég néven. Szentéletű vándornak hiszik, és szívesen fogadják a karaváncsapat közé.

Körösi keleti útjával egyidőben *Nyugat-Európában* szintén vándorútját járja két magyar: Széchenyi és Wesselényi. Az európai új eszméket kutatgatják, „kiművelt emberfőkről”, a „tudomány hatalmáról”, a politikai és a társadalmi élet renaissance-járól szövögetik terveiket. „Magyarország lesz!” szólal meg a jós ige. Ez már nem kasszandrai jóslat, „új ígéret” a „lét és nemlét közti határon”. „Egy jobb kornak kell jönnie!”

Ezalatt megérkezik az első levél az enyedi kollégiumba a hálálkodó vándortól. Irja, hogy különös hasonlóságot fedezett fel a magyar és a tibeti nyelv között és ezért Tibetbe megy.

Tibetben középkori aszkéta módjára elzárkózik a buddha kolostorok cellájába és belemerül az ind nyelvek, a régi szanszkrit „ékes” nyelv tanulmányozásába. Egészen új világ tárul ki előtte! Nem érzi a cella 16° hidegét, éjjel-nappal dolgozik kormos olajlámpa mellett. Gyékényszőnyeg az ágya, vajas tea az étele. Itt gyűjti össze a 40.000 tibeti szót az indiai angol gyarmatosítók és misszionáriusok megbecsülhetetlen hasznára.

A kalkuttai angol tudós társaság Kalkuttába hívja, ahol 7 évi megfeszített munka után kiadják művét. 14 évig dolgozott megállás nélkül a tibeti szótáron és nyelvtanon, pedig már az első években látta, hogy magyar szíve terveit nem vitte előbbre. De mivel megígérte angol pártfogóinak, hogy befejezi művét, ezért be-

Féled-e és szereted-e Istent?

Nem okozol-e kárt vagy veszteséget felebarátodnak földi javaiban? Azon vagy-e inkább, hogy ezeket megtarthassa és megélhetését könnyebbé tegye?

csületesen teljesítette. — Megbízzák a kalkuttai könyvtár 1100 kötetből álló kéziratának a rendezésével. Mindegyik kötetnek első lapjára ráírta latinul a címét és a rövid tartalmát. Tiszteletdíjából 200 aranyat a magyar tudós társaságnak, 140-et az enyedi kollégiumnak küldött. A többit félretette, hogy hazautazása előtt keleti emlékeket vásároljon hazájának. Magának még új ruhát sem vett.

1842-ben már 58 éves. Érzi, hogy nincs mulasztgatni való ideje. Darjeeling (Dardzsiling)-be indul, ahonnan a „jugarok” őshazáját Kína és Tibet határában felkeresse. Jókedvű, már csak egy dolog foglalkoztatja. Két hónapig gyalogol Bengália maláriás mocsaraiban és viszi magával a halált okozó lázt, fel 6000 m. magasba a Himalája jeges ormai alá Darjeelingbe. 1842 ápr. 11-én, utolsó napján lázalmában is a jugarokról beszél. Utolsó pereéig törhetetlenül hitte, hogy meglátja őseit.

Lelkével, magyaros szívével rokon honfitársa, Széchenyi ezalatt felépítette a hitet, a szimbólikus összekötő kapcsolatot. De Széchenyi kétkedő, töprengő lelke már másképpen lát a jövőbe. 1841-ben megírja a „Kelet népe” című támadó hangú művét. És a csalódott „legnagyobb magyar” szomorúan hallja Körösiről szóló gyász hírt, „Taps nélkül ment a sírjába” jegyzi meg róla.

„Taps nélkül”, de kiolthatatlan hittel. Milyen jó, hogy nem jutott el a „jugarok” hazájába! Mert az már régen nincs. Az őshazánk is az újabb kutatások szerint Európában a Volga—Ural mentén volt.

A „Siculo Hungarian” igazi magyar tragédiái hős, de látszólagos „bukása”, csalódása is fölemelő, lelkesítő. A darjeelingi magyar felírású sírra magyar módon szomorúfűz és rózsa borul.

Baktay Ervin magyar tudós magyar és angol felírással örökítette meg útja közben Körösi tartózkodási helyeit. — A Magyar Tud. Akadémia számára Holló Barnabás elkészítette márványból arcképét. — A szegedi Fogadalmi-templomot övező halhatatlanok csarnokában helyezték el kőkoporsóját Körösi fekvő szobor-alakjával. — A bengáli angol tudós társaság méltatja nagyságát. — Duka Tivadar a helyszínen gyűjtötte össze a reá vonatkozó adatokat. — Eötvös József báró emlékbeszédét mondott Körösiről 1843-ban az Akadémián.

Körösi Cs. Sándor „tántoríthatatlan állhatatossága”, „lángoló hazaszeretete”, a „bátor, erős férfiakarata” mindig példaként álljon az ifjúság előtt. Aki ezt vallja, az előtt nincs akadály, meghátrálás, megalkuvás.

Válasszuk eszményképül Körösi Csoma Sándor nemes alakját.

Jeszenszky Ilona.

A húsvét dátumának meghatározása.

A húsvét az egyház változó ünnepei közül az az első, amelyhez a többi változó ünnep igazodik. Ezért szükséges elsősorban a húsvét dátumának a meghatározása. A későbbiekből látni fogjuk, hogy húsvét március 22-étől április 24-ig minden napra eshetik; dátumának határai tehát egy hónapnál is távolabb vannak egymástól.

Húsvét a niceai zsinat (325.) határozata értelmében a *tavaszi első holdtöltét követő vasárnapra* esik. Kivétel csak akkor van, ha a zsidó húsvét is e napra esnék; ez esetben egy héttel később tartja meg a feltámadás ünnepét a keresztyén világ, annál is inkább, mivel Krisztus feltámadása a már beállott húsvéti időbe eső vasárnapon történt.

A feladat meghatározása két részből áll:

1. Meghatározandó a tavaszi első holdtöltének dátuma.
2. Meghatározandó a tavaszi első holdtöltének heti napja, azaz, az azt követő vasárnap dátuma.

1. A tavaszi első holdtöltének dátuma.

A hivatalos tavasz március 21-én kezdődik.

1 synodicus év = 365 nap, 6 ó. 9 p. 9 mp.

1 holdév = 354 nap, 8 ó. 48 p. 34 mp.

A polgári év 365, szökőévben 366 nap.

A polgári év 11 nappal hosszabb a holdévnél; tehát a Hold minden következő év január 1-én 11 nappal előbbre haladott állásban van, mint volt az előző év január 1-én. Szökőévben is csak 11 napot számítunk, mivel a nem egész napi eltérések kiegyenlítik egymást.

A Hold kora az epakta. (Jele e.)

Ha az epakta 0, ez azt jelenti, hogy a Hold nulla napos, azaz újhold van.

Ha $e = 7$, akkor a Hold 7 napos, vagyis közeledik az első negyed vége.

Ha $e = 15$ ($14\frac{3}{4}$) napos, akkor holdtölte van.

Ha $e = 22$, akkor a Hold az utolsó negyedbe lép.

Az epakta határai: $e = 0$ az újhold és $e = 15$ a holdtölte.

Ismeretes körülmény, hogy 19 polgári év egész számú többszöröse a 29 nap, 12 óra, 44 p. és 3 mp-ből álló *synodicus hónapnak*. (Holdhónap = a Holdnak a Föld körüli forgási ideje).

Tehát 19 esztendő igen kevés eltéréssel 235 synodicus hónap. Ami más szóval annyit jelent, hogy egy hónap bizonyos napjára minden 19. évben tér vissza ugyanaz a holdfázis. Ha pl. március elsején holdtölte volt, akkor 19 év múlva esik ismét március elsejére holdtölte.

Tudni kell, hogy 1900 jan. 1-én a Hold -1 napos volt, azaz 1900 epaktája -1 .

1900 osztható 19-el. Minden utána következő 19-ik év epaktája ugyancsak -1 .

1901 január 1-én a Hold 11 nappal öregebb volt, vagyis $(-1 + 11)$ napos, tehát 1901 epaktája $(-1 + 11) = 10$. Ugyanez érvényes minden 19 évben.

1930-ban, mivel 1919 osztható 19-el, csak azt kell nézni, hogy 1919 óta hány év telt el. Eltelt 11 év. Tehát a Hold 11-szer jutott előbbre 11 nappal, azaz 121 nappal idősebb, mint 1919-ben. De 121 nap

kitesz 4 kerek hónapot és még marad egy nap. Ennyivel idősebb a Hold 1930 január elsején, mint 1900 jan. 1-én. De akkor -1 napos volt és így most $(-1 + 1) = 0$ napos, azaz újhold van!

1934. 1934 osztva 19-cel, marad 15.

$15 \times 11 = 165$ nappal öregebb a Hold, mint 1900 jan. 1-én.

$165 : 30 = 5$ hó és marad 15 nap.

$15 - 1 = 14$ ez év epaktája.

Az eddigiek alapján meg tudjuk határozni, hogy márc. hónap hányadik napjára esik a holdtölte.

Január és február hónapokban összesen 59 nap van, ami éppen két teljes synodicus hónap, mert $29\frac{1}{2}$ napnak a duplája. Ebből következik, hogy a rendes években (nem szökőévben) a Hold állása március elsején ugyanolyan, mint január elsején.

Általános szabály felállítása végett abból az egyszerű esetből indulunk ki, amikor március elsején van új hold, vagyis, ha $e = 0$; akkor holdtölte 15-ére esvén, még 29 napot kell hozzáadni, hogy a tavaszi holdtöltét elérjük; ennek dátuma márc. $(15 + 29) =$ márc. 44.

Ha $e = 0$, akkor a Hold korát, az e -t le kell a márc. 44-ből vonni.

1933 tavaszának első holdtölté-je:

1933 : 19, marad 14; $14 \times 11 = 154$;
 $154 : 30$, marad 4, $4 - 1 = 3$.
 $e = 3$; márc. $(44 - 3) =$ ápr. 10.

2. A tavaszi első holdtölte heti napjának meghatározása.

Tudjuk, hogy 1900 április 1-e vasárnapra esett.

Tudjuk, hogy egy évben 52 héten felül marad még egy nap, szökő évben kettő. Ha tavaly január 1-én vasárnap volt, az idén hétfő lesz; ha múlt év szökő év volt, akkor az idén január elseje keddre esik.

Ezek szem előtt tartásával most már 1933 húsvétjának dátumát úgy határozom meg, hogy megkeresem a tavaszi holdtöltének heti napját, azután elmegyek a legközelebbi vasárnapig.

1900 ápr. 1 óta eltelt:

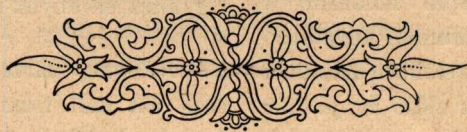
33 év (rendesen ez) 33 napot jelent,

8 szökő év is volt közben, 8 napot jelent, április 10-ig még van 9 nap.

Összesen 50 nappal esik hátrább 1933 ápr. 10-e a hétköznapok közt, mint 1900 április 1-e.

$50 : 7$, marad 1, tehát 1933 ápr. 10-e (vasárnap $+ 1$) = hétfőre esik. A rákövetkező vasárnap ápr. 16.

Hárs János.

HOGYAN RENDEZZÜK BE OTTHONUNKAT?

szobánk négy fala az a keret, melybe otthonunkat illesztenünk kell. Ez a gyár, melybe a gépeket kell állítanunk s e gépek: a bútorok. A bútor az ember életfunkcióit segíti elő a

lakásban, sohasem lehet tehát öncél. Sohasem szabad az embernek lennie a bútorért, mindig fordítva. A bútor tehát ne vegye el az ember tevékenységének, szabad mozgásának helyét. De ez nem elég: a szemnek se tolokodjék fel. Sohsem szabad éreznünk, hogy a szobában a bútor az úr, az ember csak vendég. A múlt század és századunk eleje arra a használati tárgyra, bútorra, eszközre, mely csupán céljának felelt meg, rámondta, hogy csúnya, mert semmivel sem volt rajta több, mint odatartozott. Telelakta dísszel, dekoratívvá tette, kivetkőztette eredeti mivoltából, míg használhatatlan nem lett. A használati szépség más, mint a művészi: milyen csodásan szép egy gözmozdony! De nem hasonlítható soha egy képhez és képtelenség lenne akantuszlevelekkel díszíteni. A ma elve: kép, szobor, zene legyen tiszta művészet, ház, autó, bútor, használati eszköz legyen gyakorlatian szép: feleljen meg teljesen céljának, és csak ha ezt elértük, szabad díszítenünk, akkor is csak saját anyagának és céljának megfelelő díszítéssel.

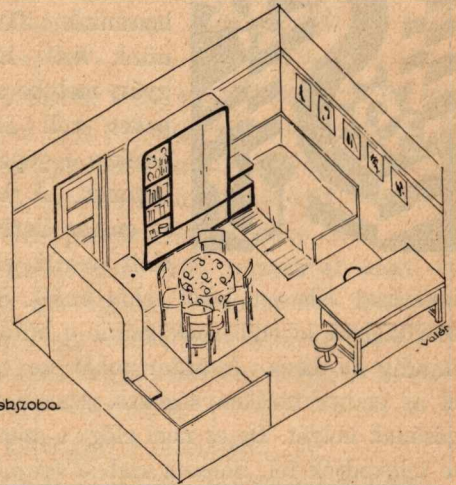
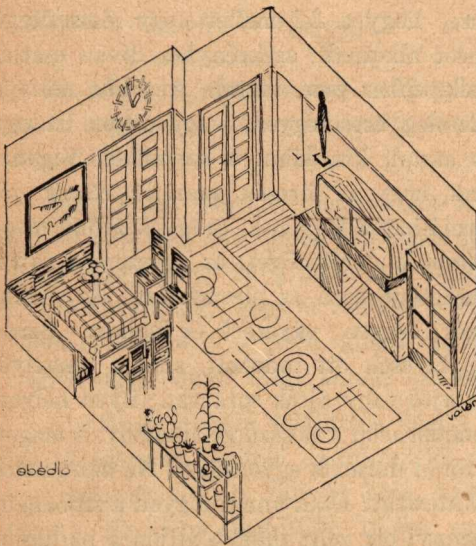
Bútoraink elhelyezésénél főszempontunk

az legyen, hogy útba ne álljanak, ha a szobában járunk, dolgozunk; a szoba teréből minél kevesebbet foglaljanak el. Centrifugálisan helyezük el őket, amit lehet, a fal mellé. Modern bútorokat úgy állítunk össze, hogy a fal mellett egy összefüggő láncot alkotnak: szekrényhez díván csatlakozik, ehhez pole, asztal. A szoba közepe lehetőleg üres legyen, vagy álljon itt egy kis asztal, kis, könnyű székekkel. Vigyázzunk, hogy az üresen maradó részek jól használhatók legyenek, és igyekezzünk megtartani a derékszöveget, ez egyszerűvé, áttekinthetővé teszi az elrendezést. Az elrendezés legyen egyszerű és logikus. Szimmetria csak ott indokolt, ahol a tengelyében ajtó vagy ajtók sora van; ilyen helyen is modernebb a hosszú és alacsony, a magas és rövid darabok egyensúlya. Ne halmozzuk a bútorokat! Csak annyi legyen a szobában, amennyi ott kell; inkább álljon a padláson és pusztuljon el valami, minthogy örök könyökbeveréssel és zsúfoltság rossz érzésével elkésértse életünket.

Elmélet helyett rendezzük be a múlt számban közölt villát. A hall: fogadószoba, külső és belső, átjárószoba, de bridgere vagy csöndes estékre kellemes tartózkodási hely. Itt mindig szép lesz egy modern vonalú kandalló és néhány kényelmes fotel, de több itt ne legyen. Az úriszoba fogadó- és dolgozószoba, szükségünk van tehát egy ülogarnitúrára, íróasztalra, könyvszekrényre, egy-két székre irodafelek számára. Az ebédlő főrésze az asztal, lehetőleg nem közepe, hogy a belépő ne rögtön evésre gon-

doljon, hanem ebédlőfülkét vagy sarkot képezve. Csak olyan nagyságban, amennyi a hétköznapi étkezésekhez kell, mert nincs kényelmetlenebb, mint kevés embernek nagy asztalnál ülnie. Kredenc és likórszekrény stb. ne oltárszerű építmény legyen, — különben a bútorokról később. Szalón: egykét asztal, pad, fotelek és székek, a lényeg, hogy sok vendéget egy vagy több körben jól tudjunk elhelyezni .

nappali tartózkodásra szánt szobával egye-
síteni, ami sohasem egészséges, a háló-részt keresztbeállított szekrényekkel vagy csak nappal behúzott függönnyel lehet elzárni. Ilyen célra vannak szellemes bútorok: elől íróasztal, hátul likórszekrény, az egyik oldalon könyv-, a másikon ruhaszekrény stb.

A hálószoba nappali tartózkodásra nem való: ágyon, fehéreműszekrényen, toilettaszalkán egyéb ne legyen benne. A gyermekszoba itt két gyermeknek ad egy-egy ágyat, éjjeliszekrényt, szekrényt és egy közös játékasztalt. A bútorok centrifugális elrendezése által alig vesznek el a szoba teréből.

A gazdasági viszonyok persze a legkevesebbeknek engednek meg ilyen egészséges, bár minden luxus nélküli lakást. Így szükségessé lett a kombinált szobák módszere: ebédlő-szalón pl., ha az asztal egy sarokban áll, kitűnően megoldható. Ha hálót kell

Térjünk át a bútorokra. A szekrény lényegében láda, annál jobb, minél több fér bele és minél kevesebb helyet foglal el. Oszlopok, párkányok, kariatydek tehát csak rosszabbá tehetik. Nagy felületei vannak, ezek mutassák a szép fa természetes texturáját, vagy ahol erre nem telik, előszobákban stb. szép a sima lakkozott szekrény is, kellemes, egytónusú színben, esetleg színes kerettel. A szekrény láda, tehát magábanvéve nem dekoratív, tegyen tehát nyugodt, szolid benyomást, ne tolakodjék a szoba terébe sem terjedelemmel, sem díszes nagyképűséggel.

Az asztal lényege a lap, a lábak csak szerkezeti szükségletek, ne tolakodjanak hát előre pompázatos kiképzéssel. Székek: ezekben lehetséges a legtöbb változatosság, a legegyszerűbb baktól a fülesfotelig. Le-

gyen céljának megfelelő: dolgozni, étkezni jobban lehet keményebb, egyenes ülésre ösztökélő széken, csevegni, pihenni, olvasni mélyebb, puhább, hátradülést megengedő fotelben. Az első csoportba tartozók gyakran túldíszesen, túlnehezen lesznek kiképezve; ez a fajta legyen egyszerű, könnyen vihető szék. A fotel mindenképpen súlyos bútor, igyekeznünk kell ezt is legkönnyebb formájában használni, mert beáll a szobába, tehát teret vesz abból el. Lényege: az ülő és háttámasztópárna és a karfák, a többi az ezeket tartó szerkezet. Sokszor ez a többi van túlnehézre, túldíszesre, túl reprezentatívra kiképezve, és fölöslegesen megnehezíti a fotelt. Fotelnek ideális a esőbútor, mert a legkönnyebb szerkezet, és rugalmasságával kényelmessé teszi az ülést.

Ágy vagy recamier (couch, olv. kauca): ízlés dolga. Nem kellemes nappali tartózkodásra szánt helyiségben az ágy, viszont gondoskodni kell az ágynemű nappali jó szelőléséről.

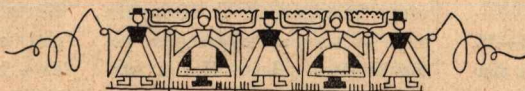
Könyvszekrény, kredene, vitrin: szekrények, ugyanaz áll rájuk, amit a szekrényre mondottunk. Nagy üvegfelületek teszik széppé őket.

Nagyon „modernekk” a poleok, különféle állványok, de ez csak divat dolga, mert nem praktikusak. Ami ezeken szabadon van, beporosodik, és bútoraink egyik főszempontja legyen, hogy por rájuk lehetőleg ne rakódhatódjék és könnyen legyenek tisztíthatók. Ezért ne alkalmazzunk cifra faragást, oszlopot és akantuszt, ezért legyen síma és egyszerű minden. Ezért ne legyenek függönyeink súlyos bársonydrapériák, hanem könnyen mosható, fényt beengedő

kelmék. Csillárjaink se legyenek velencei üveglabirintusok vagy ónémet fafaragványok, örök bacillusfészkek. A tisztaság és egészség legyen a mi lakásunkban fontosabb, mint a gyönyörűség, amit egy ilyen bútor darabban talán találunk, de amit a modern ember sokkal inkább megtalál egy szép opálgömb lámpában. Általában: nem minden praktikus, mert modern, de ami praktikus, az mindig modern.

A modern bútortervező nem bútor-egyéneket állít a lakásba, hanem összefüggő, munkamegosztással egy célt szolgáló bútorzatot. Régen egy kredenc magában trónolt, de terpeszkedését lerontotta a mellette terpeszkedő vitrin, ezt a szekrény tromfolta le stb. Ma a bútorzat egy egységes terv szerint olyan elemekből áll, melyek nem külön-külön, hanem egészben működnek, szerény és nyugodt egységet alkotva, melyben az ember is szóhoz jut. Otthonias hangulatról az egymásrahangolt színek gondoskodnak. Ezek vagy egy tónusra vannak hangolva, pl. barna-vörös-narancs, vagy egészen monotonok néhány erős akkorddal, pl. sok barna vagy szürke kevés élénk vörössel stb. Élénk színektől nem kell félni, de csak a maguk helyén ízléssel alkalmazhatók. A falak legyenek világosak, hogy sok fényt verjenek vissza. A vaj-szín nem hiába olyan kedvelt: meleggé és barátságossá teszi a szobát. A bútorzat legyen ebbe a világos, színes térbe épített egyszerű, minél kisebb helyet elfoglaló, nyugodt faarchitektúra. A szigorúságot tarka kerámiák, terítők, képek és virágok oldják fel, — de ezekről legközelebb.

Valér Erik.

Mindennap az élet könyvéből.

ÜDVBIZONYOSSÁG.

I. Tanui:

Április 8. Jób 19:25. Szívünk békételenségének egyedüli oka a bűn, mely gát közöttünk és Isten között. Hogy Isten megbocsátotta és eltörölte bűneinket, adja meg szívünk békességét. Ez az üdvbizonyosság. Erről az üdvbizonyosságról tesz bizonyosságot Jób, pedig ő még nem ismerte Jézust.

Ápr. 9. Róma 5:1—11. Milyen világos és öntudatos Pál üdvbizonyossága! Hittel megragadni az Úr Jézus Krisztust! Elnyerni a békességet, Isten kegyelmét, az élő reménységet. De mindezek felül tudni azt a bizonyosságot, hogy Krisztus halála eltörölte bűneinket, s az Ő élete új élet számunkra.

Ápr. 10. I. Péter 1:3—12. Az önmagában bizakodó Péternek sokszor meg kellett szégyenülnie, míg ezt a fenséges bizonyosságot tehetette. Újjászületés, romolhatatlan örökség reménysége, hit által való megöriztetés, az Úr Jézus megjelenésének várása, kibeszélhetetlen öröm — áldott tapasztalatai a keresztyének!

Ápr. 11. I. János 3:1—12. Ime, János bizonyosság-levele! Bizonyossága van arról, hogy Jézus Krisztusnak vére megtisztította őt minden bűntől, s megőrzi a bűn hatalmától. Tudja, hogy ő Istennek gyermeke. Ez pedig sarkalja őt Isten iránt való szeretetre, aki előbb szeretete őt.

Ápr. 12. Jakab 1:12—18. Jakab is megtapasztalta a maga életében a bűn romboló ha-

talmát. De hittel megragadta a világosság Atyjától származó kegyelmi ajándékot, s arra alapította üdvösségét. Ime, minden üdvbizonyosságnak alapja az örök és változhatatlan Isten-akarat.

Ápr. 13. János 10:23—30. Miért lehet hívó léleknek üdvbizonyossága? Mert meghallja és megérti a jó pásztor hangját. Jézus biztosítja őt bűneinek bocsánatáról, az örök életről, Jézus ad neki vágyat és erőt az Ő követésére, Jézus köti őt össze az Atyával.

Ápr. 14. János 9:24—41. Először csak annyit tudott a látóvá lett vak Jézusról, hogy egy jó ember, aki segített rajta. Azután látta, hogy próféta, s végül teljes bizonyosságot nyert afelől, hogy Isten fia. Hitt benne és imádta Őt. — Legyen e történet példa mindnyájunk lelki vakságára és abból való kigyógyulásra.

II. Útja:

Ápr. 15. Zsoltár 130. Az üdvbizonyosság elnyerését megelőzi a lélek felébredése. Bűneinek tudata kezd megelevenedni előtte, nyugtalanítja, s szabadulni vágyik tőlük. A felébredt lélek egyre öntudatosabban keresi és várja a Szabadítót.

Ápr. 16. Róma 3:9—20. A kereső léleknek legnagyobb gyötrelme, hogy meglátja, milyennek kellene lennie, mit kíván tőle Isten törvénye. De ki tudna úgy élni, ahogy azt Isten törvénye megszabja? Ő bizonyára nem. A törvény megszegése pedig ítéletet jelent. Hol a szabadulás?

Ápr. 17. I. Péter 2:18—25. Még inkább megdöbbeneti Jézus tökéletes élete, erkölesi tisztasága, lelki fensége. De Jézusban nem az erkölesi példányképet kell meglátni, hanem a Megváltót, aki az ő bűneit is felvitte a keresztre, vagyis kimondta a halálos ítéletet az ő emberre.

Ápr. 18. Róma 4. rész. A hit a maga igazi szerepét a megtérésnél kezdi meg. A hit az az életre ébredt új lelki szem és kéz az emberen, amellyel megragadja és magáévá teszi azt, amit Isten elkészített és felajánl számára, hogy örökségül nyerje a legfőbb jót, a lélek üdvösségét.

Ápr. 19. Zsoltár 40:1—6. Aki megtapasztalta Isten bűnbocsátó kegyelmét, üdvösséget osztó szeretetét, annak megtelik szíve hálaadással. De még inkább, ha elnyert üdvösségbizonyosságára gondol.

Ápr. 20. Jakab 5:16. Minden bűn Isten ellen lázadás, így elsősorban Tőle kell bocsánatot kérni. De van sok bűn, amellyel embertársainkat bántottk meg; tőlük is bocsánatot kell kérnünk. Ez a megalázkodás nehéz, de ha üdvbizonyosságban akarunk élni, meg kell tennünk.

Ápr. 21. János 14:1—14. Bűnbocsánatot nyerni, bizonyosságot szerezni üdvösségünkről csak Jézus útján lehet. Jézust keresd, óh lélek, aki üdvösséged felől akarsz megbizonyosodni. Keresd Őt, mert Ő is keres téged, s találkozástok órája lesz az a boldog óra, amelyben üdvbizonyosságot nyersz.

III. Alapja:

Ápr. 22. Róma 3:21—31. Az ember azt hiszi, az üdvösséget ki lehet érdemelni. Hát hogyne érdemelné ő azt meg, mikor becsületes, vallásos, jótékony, s a jó cselekedetek és erények egész sorát tudja felmutatni! De ha magunk bűnösök vagyunk, milyenek lehetnek cselekedeteink? Jaj volna nekünk, ha cselekedeteink alapján mérné Isten az üdvösséget.

Ápr. 23. Jeremiás 17:5—14. Ne higgy az érzéseidnek, akár milyen komolyak, meghatottak, vagy rajongók is néha-néha! A keresztyénség nem múló érzelmekből áll. Ha ingadozó érzéseidre építesz, sohasem lesz igaz üdvbizonyosságod. Szilárdabb alap kell.

Ápr. 24. II. Timóth. 3:14—17. Isten ígéje szilárd. Isten az Ő ígéjében mutatja meg az üdvösségre vezető utat. Míg a magad cselekedetei, gondolatai és érzelmei mindig hagytak lelkedben kételkedést, addig az ige útján járva bizonyosságot nyersz.

Ápr. 25. I. Korinth. 3:1—11. Kire mutat az ige? Jézus Krisztusra, az igaz fundamentumra, amelyen üdvösséged áll. Jézus Krisztusnak érdeme örök érvényű, s Ő ezt az érdemet latba vetette érted. Fogadd el hittelt, hogy bűneid megbocsáttattak és eltöröltettek a Jézus vére által.

Ápr. 26. Efez. 1:13—14. Bizonyos lehetsz, hogy Isten Jézusban tett minden ígkrétét be is váltja. A Szentlélek pecsétje rajtad van, te hozzá tartozol Isten szentjeihez, Isten családjához, tagja vagy a Krisz-

tus testének, élő kő ebben a fenséges templomban, melyet Isten épített a maga dicsőségére. Nem érdemelted meg, de Isten megadta, ingyen kegyelemből — Jézusért.

Ápr. 27. Róma 8:15—27. Isten gyermekeinek lelkében az Isten Lelke munkálkodik. Az ige megelevenedik a lélekben. A biblia nemcsak olvasmány többé, hanem az Élet kenyere és víze. A Lélek bizonyosságot tesz, hogy a földi harc és küzdelem után elkövetkezik a mennyei dicsőség.

Ápr. 28. Zsidók 10:19—39. Isten soha meg nem bánja, hogy üdvbizonyosságot adott. De vigyázz! Vigyázz, hogy Isten lelkének, aki már benned él, ellene ne szegülj. A kegyelemmel, melyet megnyertél, játékot ne üzz. Üdvbizonyosságodat csak magad rendítheted meg. De ha hű maradsz, az Úr megőríz ettől is.

IV. Áldásai:

Ápr. 29. I. János 3:14—24. A szeretet a legdrágább kincs. Isten gyermekeinek, akik megismerték az igazságot, ismerniök kell az igazi, képmutatás nélküli szeretetet is. De nemcsak ismerniök kell, hanem gyakorolniok is. Üdvbizonyosságom első áldása: tudok szeretni.

Ápr. 30. I. Péter 4:12—19. A sötétség sohasem szeretete a világosságot; e világ gyermekei sohasem szerették az Isten gyermekeit. Nem mintha azok bántanák őket, hanem mert érzik, hogy életük rámutat az ő életük hiányaira. Üdvbizonyosságom áldása: el tudom viselni e világ gyűlöletét.

Május 1. Máté 10:32—33. Akinek szíve tele van örömmel, mert üdvössége biztosítva van, az nem hallgatja el ezt, hanem bizonyoságot tesz róla: a mindennapi életben, az iskolában, a családi körben, mindenütt. Üdvbizonyosságom áldása: bizonyosságtétel.

Máj. 2. Róma 8:1—14. Isten gyermekeinek ismertető jele, hogy őket beszédre és cselekedetre egyaránt a Lélek indítja. Meglátszik-e életeden, bibliaolvasásodon, imádkozásodon üdvbizonyosságod áldása: a Szentlélek munkája?

Máj. 3. Róma 8:28—39. A szenvedés búsít, gyötör, elcsüggeszt, kétségbeejt — mondja a világ gyermeke. A szenvedés Isten szeretetének egyik megnyilvánulása — tudja Isten gyermeke. A szenvedés felmagasztalás. Üdvbizonyosságom megtanít a szenvedésben örendezni, hálát adni.

Máj. 4. Zsoltár 23. Isten, aki az üdvösséget megszerette, nemcsak megajándékoz vele ingyen kegyelméből, hanem meg is tart bennünket abban, életben és halálban, az időben és az örökkévalóságban. Óh boldog bizonyosság, amely ilyen erős fundamentumra van építve!

Máj. 5. Lukács 2:25—39. Simeonnak aggkoráig kellett várnia, míg megláthatta az Idvezítőt. Neked nem kell öregkört várnod, hogy megláthasd a Megváltót. Nálad a hit dolga. Ha elfogadod Őt és megváltását, bármikor szólíttatsz el a földről, nem rettent a halál, mert Jézusban van rendíthetetlen üdvbizonyosságod!

Cséry Lajos.

A láthatatlan Köcsögh.

Köcsögh — az osztály dísze és koronázatlan királya — moziban volt az este. Természetesen előzőleg szó sem volt tanulásról, úgy gondolta, elég ideje lesz majd akkor, ha hazajön. Azt sem kell külön hangsúlyozni, hogy Köcsögh talán valami külső kényszer hatása alatt indult el a moziba — ellenkezőleg, éppen a mozira terjedt ki a mama leghatározottabb tilalma.

De hát ellent lehet-e állani a kísértésnek, amikor hatalmas plakátok hirdetik mindenfelé, hogy itt *látható* a *láthatatlan* ember! Ezt okvetlenül meg kell nézni, minden tilalom ellenére is!

Igy gondolta Köcsögh és így is cselkedett.

A filmből ugyan nem sokat értett, a hatalmas láthatatlan ember azonban — aki olyan csodálatos szert talált föl, amely láthatatlanná tudta tenni — rettenetesen megragadta a figyelmét.

Súlyos és komoly gondolatokkal eltelve, de némi lelkiismeretfurdalással is, indult hazafelé. Köcsöghnek ez egyszer azonban nem kellett aggódnia: a mama részéről nem tornyosultak viharfelhők a feje fölé azon egyszerű oknál fogva, mivel senkit sem talált otthon.

Későre járt az idő, amikor Köcsögh, a matematikai és fizikai tudományok nagymestere, nekidurálta magát a tanulásnak. Fejét elég nehéznek érezte — ezen azonban egyáltalában nem akadt fönn, hiszen az iskolában is mindig azt hallotta — még hozzá illetékes tényezőtől — ha valami nagyobb szabású számárságot mondott:

— Nézze fiam, Köcsögh, magának olyan nehéz a feje, hogy hat ökör se tudná elmozdítani a helyéből. Okvetlenül a fejével

akarja a mindennapit megkeresni? Nem tudna valami más foglalkozás után nézni?

Köcsögh tehát ügyet sem vetett ilyen kicsiségre, hanem bozontos fejét tenyerébe hajtván, végleg elmerült a sinus és cosinus rejtelmes útvesztőibe.

Egy darabig csak ment valahogyan a dolog, azután mind sötétebb és sötétebb lett körülötte a szoba, már alig látta a betűket: minden egybefolyt előtte.

Ebben a pillanatban — mentőangyalként — megérkezett a mama, aki őszintén elcsodálkozott érdemes fiaeskája nagyfokú buzgalmán. (Természetesen fogalma sem volt róla, hogy szemefénye egy órával azelőtt érkezett haza.)

— Te még mindig tanulsz? — kérdezte, miután Köcsögh illedelmesen és ártatlan képpel kezét csókolt.

— Igen, anyukám — mondotta a tanulás mártírjainak mélységes fájdalmával.

— Jól van, fiaeskám, de most már feküdj le, hiszen majdnem leragad a szemed!

— De anyukám... — próbált Köcsögh ellenkezni, mivel egy rettentő érzés vett rajta erőt, az tudniillik, hogy holnap neki kell levezetnie a gömbháromszögtan cosinus-tételét — és még csak bele sem nézett! Nagy dilemma előtt állott: természetes, hogy nem vallhatta be délutáni csavargását — így azután kénytelen volt meghajolni az anyai akarat előtt.

Öt percen belül Köcsögh, a matematika atyamestere, látszólag mindent feledve: sinust, cosinust, látható és láthatatlan embert — az igazak álmát aludta.

Gondos anyukája nem feledkezett meg arról, hogy az ébresztőórát, pontosan $\frac{3}{4}$ 7-re

beállítva, odategye tehetséges csemetéje éjjeliszekevényére.

A láthatatlan ember azonban csak nem hagyta Köcsöghöt nyugodni. Amikor álmában — fölébredt, hogy iskolába készüljön, valami furesa érzés vett rajta erőt. Hirtelenében maga se tudta volna megmagyarázni: mi ez. Valami diadalmas, fölemelő érzés vette hatalmába. Igen, most ő is meghódíthatja a világot, még a tanárokat is egytől-egyig! Köcsögh barátunk úgy érezte, hogy nagy átalakuláson ment keresztül.

Hirtelen kiugrott az ágyból, s ahogy meg akarta nézni magát a tükörben — nem látott semmit! Hiába is erőlködött — egyszerűen ő is láthatatlan emberré vált!

Köcsögh, a nagy tudós és matematikus, ráeszmélve nagy hatalmára, mely így egyik pereről a másikra a nyakába szakadt — még a reggelijéről is megfélekedezett és egy gyors mozdulattal kiugrott az ablakon. Természetesen senki sem látta meg.

Néhány pere múlva már az iskolában volt s pontosan csöngetéskor el is foglalta helyét sok diésőséget látott padjában.

Volt annyi esze, hogy egy szót sem szólt, csak élesen figyelt, mit beszélnek körülötte.

— Ez a Köcsögh már megint elkésik — hallotta nemsokára — pedig tudhatná, hogy Plajbász — így becézték tudvalévően nagyhírű matematika-tanárukat — nem szokott tréfálni.

— Ugyan hagyjátok — kiáltott közbe egy éles hang — Köcsöghnek már ügyis mindegy! Hogy Plajbász *elvágyja*, az olyan biztos, mint hogy $a^2 + b^2 = c^2$!

— Ebben tökéletesen igazad van. Ő köztünk a hülyék királya!

Köcsögh mindeztideig a bölesek mélységes türelmével hallgatott. Most azonban, hogy ez a vakarés Giliszta azt merészelte

mondani, hogy ő a hülyék királya — nem bírta tovább.

Csöndesen, minden zaj nélkül fölugrott a padjáról, s kerek 560 lapos, félvászonba kötött könyvével egy óvatlan pillanatban hatalmasat szózott Giliszta fejére. Szinte maga is beleremegett az ütésbe.

Giliszta vagy öt percig nyelni se tudott. (Az volt a szerencse, hogy éppen nem is kellett nyelnie.) Végigvonult előtte a világűr minden kisebb-nagyobb csillagképe.

— Ki volt ez? — kérdezte vésztojósó hangon, ahogy egy kissé föloesudott.

Erre természetesen senki se tudott fölvilágosítást adni. Csak Gorgó vigyorgott kárörömmel a háta mögött, mint akinek láthatóan jól esett ez a kis incidens.

A vékony kis Giliszta toporzékolt ekkora szemtelenség láttára. Nem is kell mondani, hogy néhány pere múlva olyan parázs verekedés tört ki az egész osztályban, amilyent még nem jegyeztek föl az osztály annaleseiben.

Ki tudja, mivé fajult volna a háborúskodás, ha az utolsó pillanatban be nem rohan az osztály kémje és harsány hangon be nem jelenti a rémhírt:

— Gyerekek, jön a Plajbász!

Siri csönd támadt erre. Tünelmes gyorsasággal termett mindenki a padjában, beletemetkezvén a sinusok és cosinusok közé.

Elkéstek vele. A következő pillanatban belépett az osztály réme s máris tudta mindenki, hogy rettentő órára van kilátás.

— Kit gyilkolnak maguk itten? Nem szégyenlik magukat? Lehetetlen állapot, kérem! Úgy látszik, igen jól elkészültek mára. No, ezt különben majd mindjárt meglátjuk.

Plajbász mindezt olyan halkán, olyan

nyugodtan mondta, hogy az osztályban még a szívek vad dobogását is hallani lehetett.

Azután a belsőzebből előkerült a notesz...

Köcsögh — a láthatatlanság ködébe burkolva, végtelenül jól érezte magát. Amint pedig a rémült arcokat látta, nem bírta tartani magát, hanem a síri csöndben jóízűen, hangosan föl kacagott.

Plajbász tanár úr mint a villám, pattant föl a katedra mellől.

— Úgy?! Még nevetni is merészelnék? Hát ez már példátlan vakmerőség! Na erről még majd beszélünk, először azonban egy-két kérdésemre szeretnék kimerítő feleletet kapni.

Néhány pereig csak a notesz lapjainak zizegése hallatszott, azután néhány szó:

— Köcsögh! Halljuk csak Köcsöghöt!

Köcsögh, neve hallatára fölugrott a padjáról, izgatottsága azonban csak egy pereig tartott. Hiszen őt most nem látja senki! Azzal már le is ült.

— Köcsögh!! Nem hallja? — hasított bele a levegőbe Plajbász tanár úr vésztijszó tenorja.

— Köcsögh hiányzik, tanár úr kérem! — jelentette reszkető hangon barátunk szomszédja.

— Szóval nincs itt? Akkor miért nem diktálták be? Persze, verekedni — arra van idejük, de ilyesmire senkinek sincs gondolja. Ezt is följegyzem magamnak!

Rettenetes percek következtek ezután.

Rövid háromnegyed órán belül mindenki elvérzett az osztályban. Még Lexikon, az osztály szemefénye és egyetlen reménye is letörten ült vissza a helyére.

Igaz, hogy ebben része volt Köcsöghnek is, aki már régóta „spórolt” erre a Lexikonra. Mert sohasem bocsátotta meg neki,

hogy egyszer, amikor magyarból dolgozatot írtak, nem lévén tisztában a helyesírás legelemibb szabályaival sem, — Lexikon kegyetlenül megtréfálta. Arra a kérdésre ugyanis, hogy az utazni ige múlt ideje egy t-vel, vagy két t-vel írandó-e, azt a határozott választ kapta Lexikontól, hogy természetesen egy t-vel. Na, lett is erre azután olyan fejmosás a legközelebbi magyar órán, hogy jobb róla nem is beszélni. Ennek az egy t-nek köszönhette Köcsögh, hogy a nyári hónapokat kellemes tanulással tölthette el.

Köcsögh tehát most bosszút állott. Abban a pillanatban ugyanis, amikor Lexikont fölhívta Plajbász, és az biztos lévén tudásában, energikus léptekkel indult a táblához — láthatatlan lábait úgy helyezte el, hogy Lexikonnak föltétlenül bele kellett botlania. Úgy is történt. Lexikon kegyetlenül nagyot botlott és mint egy béka, terült el a földön.

A nagy feszültség egyszeriben fölengedett. Óriási kacagás remegtette meg az osztályt, csak úgy reszkettek a falak. Legjobban természetesen Köcsögh nevetett — őt azonban nem látta senki. Még Plajbász tanár úr sem, akinél már végleg betelt a mérték.

— Szóval még maga is tréfálni merészel velem, Kockás! (Kockás volt a Lexikon becsületes neve.) — Hát ezt igazán nem vártam volna magától. Na csak maga is üljön le szépen, fiam — nekem már elegem volt!

— De tanár úr kérem... — próbált Kockás mentegőzni, mikor végre föltápaszkodott a földről — én igazán...

— Ne beszéljen nekem! Maga is éppen olyan vakmerő, olyan ravasz, mint a többi. Lassan-lassan kénytelen leszek arra az ál-

láspontra helyezkedni, hogy nincs egy rendes ember sem maguk között. — Még Köcsögh ér maguk között a legtöbbet!

Az egész osztály fölszisszent erre a kijelentésre és szinte megdermedve néztek Plajbász tanár úrra.

Köcsögh pedig úgy kifeszítette láthatatlan mellét, hogy majd szétpattant rajta a mellény.

— Igen kérem, Köcsögh! — erősítette meg előbbi kijelentését a tanár úr — mert az, ha számár is, mint egy tehén, de legalább meghúzza magát. Soha sincs ellene semmi kifogásom. Majd gondom lesz rá, hogy tanulni is többet tanuljon — akkor pedig ő lesz az osztály első tanulója! — Hogy pedig maguknak példát statuáljak, minősíthetetlen magaviseletükért az egész

osztályt beírom az osztálykönyvbe. Kockás, kérem, adja ide a tollát!

Sajnos, Köcsögh ezt a felemelő aktust már nem élvezhette végig, mert abban a pillanatban, amint Kockás a tollát tintába mártotta, hogy keserű képpel átnyújtsa Plajbász tanár úrnak — éles, vad berregés hasított bele a levegőbe. És az volt a legnagyobb baj, hogy ez a csengetés nem az óra végét jelentette!

Az ébresztőóra csörömpölt vadul Köcsögh éjjeliszekrényén, jelezvén azt, hogy nemsokára megkapja matematikából a sorra következő szekundát is.

Ami szabályszerűen meg is történt — de már a sívár valóságban.

Tóth László.

Magyar testvéreink élete.

A vak virágárúsasszony.

Marosvásárhelyen történt az ősszel, hogy Asztalos Eleonóra, teljesen vak, 70 éves virágárúsasszony az utcán virágot árult. Mellette kosár állt, a kosárban esokorbakötött virágok illatoztak. Reszketős kezében is tartott egy esokorral és ha lépéseket hallott, bátortalanul megvételle ajánlotta a kenyeret jelentő illatos, ártatlan, sokszínű virágokat. Az öreg néni maga kötötte esokorba otthon a virágokat, amiknek a színét nem láthatta, csak az illatát érezte, és így történt, hogy volt esokor, amiben piros virágok kerültek fehérek mellé, a levelek pedig, amiket a esokor köré kötött, zöldek voltak. A Jóisten akarta-e, vagy a véletlen hozta, de egy ilyen nemzetiszínű esokor volt akkor is az öreg ma-

gyar asszony kezében, amikor egy román detektív jött arra az utcán. Az asszony nem tudta, ki jön, csak a lépéseket hallotta, és kínálni kezdte virágait. A detektív megállt, az asszony már örült, hogy sikerül eladni egy esokrot, de akkor a detektív durván rátámadt a remegő öreg asszonyra és bevitte a szigurancára, mert „tiltott irredentát üz”. Feljelentést tett ellene. Feljelentette az öreg, 70 éves, teljesen vak, magyar virágárúsasszonyt, mert véletlenül úgy kerültek esokorbakötő, tapogatózó ujjai között egymás mellé a virágok, hogy azok a magyar nemzeti színeket mutatták. — El is ítélték 300 lei pénzbírságra.

Igy élnek magyar testvéreink Oláhországban.

(L. T.)

Végvezekényi báró Baldácsy Antal.

Ötven év előtt valamelyik becsületes pesti vésnök egy pecsénymót faragott ki, melynek ez a körirata: „Báró Baldácsy protestáns alapítvány, 1884.”

Akkor még mindenki tudta, hogy ki volt Baldácsy Antal. Nevét ma is hallják a protestáns hívők elégszer. Ha szegény az egyház, ha dülödezik a templom, ha új hajlékot akarnak emelni az Úrnak, ha tengődik a lelkész, ha sínylődik a papi özvegy és árva — kérelmet írnak a Baldácsy-ánumhoz.

Illő és érdemes tehát, hogy ifjúságunk előtt megelevenítsük a nemes alapítványozó főúr emlékezetét.

A család ősei Korzika szigetéről vándoroltak ki a francia elnyomás miatt, s III. Károly idején hazánkban találtak új hazát. Jól forgatták a fegyvert a háborúk idején, bölesen szolgálták a trónt a béke napjaiban — de szívük magyarrá lett minden dobbanásában.

Baldacci József őrnagy Antal fia a kolozsmegyei Novajon született 1803-ban. Anyja báró Thoroczky Borbála volt. Az erősen katolikus lelkű szülők a gyermeket a kolozsvári konviktusban taníttatták, hol egykor Pázmány tanult; majd a Théréziánumba küldték katonai nevelésre. — A béke boldogabb korszaka nem volt kedvező a fiatal katonának, s így mikor nőül vette Szerdahelyi Pál gróf özvegyét, a lelkiek mellett földi javakban is igen gazdag Hunyady Anna bárónőt — ki házassági leveleiben egész vagyonát férjének ajándékozta, — Baldacci Antal letette a tiszti rangot, s a magyar föld, a magyar politika munkása lett, mint több vármegye nemes táblabírája. Megkapta ő is nagybátyja bárói rangját,

s felesége első férjének a királyi kinestárra visszaszálló végvezekényi kúriáját.

Manó öccse Erdélyben szolgált, mint hadnagy, s 1848-ban elérte az ezredesi rangot. A magyar kormány a szabadságharc elején az ottani mozgósítás élére állította. Bár nagyszerűen szervezte meg a népfelkelést, a gyalui csatát elvesztette. Még a veszteség miatti vád alól nem is tisztázhatta magát, a császáriak Pesten foglyul ejtették. Olmützben hordta azután a vasat, hol 1852-ben szívbaj áldozata lett. Bátyjának szívében pedig kigyulladt a nemzeti érzés forrósága, és a bécsi politika izzó gyűlölete. Ez időtől írja nevét magyarosan Baldácsynak.

Széchenyi eszméi talajra találtak keblében, bár mindig Kossuth politikájának híve maradt. A Nemzeti Színházra 2500 forintot ad — a Lovaregyletre 700-at, a maga költségén pedig kiadatja Wathay Ferenc emlékiratait.

Történeti tanulmányaiban igen értékes szemlélet alakult ki lelkében. Úgy érezte ki a mult eseményeiből, hogy a nemzeti függetlenség szoros összefüggésben áll a protestáns vallásszabadsággal, hogy a protestánsoknak nagy érdemük a nemzeti nyelv megmentése, hogy iskoláikban igen értékes nemzetépítő munka folyik — minden szegénységük mellett is. Kossuth Pesti Hirlapja vetette fel a magyar protestánsok egyesítésének eszméjét, melynek lelkes hirdetője volt a református Török Pál, aki jó segítő társat nyert az evangélikus Székács Józsefben.

E közös program egyik alkotása lett a Protestáns Egyházi és Iskolai Lap — a másik: később a közös protestáns teológia.

Erről beszélgettek 1858-ban egy nyári kirándulólhelyen Török, Székács és Ballagi Mór, mikor a beszédjüket kihallgató Baldácsy Antal báró asztalukhoz lépve, 10 ezer forintot ajánlott fel katolikus létére a közös protestáns teológiára. Adományát történeti meggyőződésével okolta meg.

Neje halála után szabadon rendelkezve a nagy birtokkal, más protestáns célokra is dús ajándékokat juttatott. Elég felemlíteni a pápai és debreceni kollégiumnak építését, vagy a dunántúli református kerületnek adott 1000 forintos alapítványát. — Nem került el tekintetét az özvegy papnék és lelkészárva kietlen sorsa sem. Egy időben arra gondolt, hogy bélai kastélyát odaadja otthonul az özvegy papnéknak. De mikor igen előkelő emberek nemes tervéről nemtelen élceket faragtak — így e humánus célra hasonlókép 1000 forintos alapítványt tett.

A protestánsok történeti hivatottságába vetett hitét még jobban megerősítette a Patens elleni küzdelem s ennek tanúsága és eredménye.

A politika nagy porondjára is magával vitte e világnézetét. Három ízben volt képviselő, először a tiszánánási mandátumot nyerte el, majd Karcag követe lett, végül 1878-ban halála előtt két héttel két szótöbbséggel Debrecen megbízó levelét nyerte el a III. kerületben. Talán ez volt az utolsó öröme. A képviselőházban, bár a szélső függetlenségi elveket vallotta pártállásában, felszólalásában még saját pártjának programjától se hagyta magát befolyásoltatni. Tisztán szíve érzése, meggyőződése szerint beszélt. Ilyen politikus már akkor sem arathatott sikert.

Érezte is nagyon a magánosságot. Ezért már deresedő fővel 1860-ban új házasságra lép, mely meglegével közel másfél évtizedet

sugároz be életében, — kivált egyetlen fiának mosolyával, sok reményt keltő lelki, testi fejlődésével. Erős barátja ez időben is a protestánsoknak, de azért fiának tanítását a kalocsai jezsuitákra bízta. Mikor azonban a rossz időjárás miatti tilalma ellenére az édasanya fiát mégis hazahívja szünidőre, s az útközben megfázva, tífuszba esik, s annak áldozata lesz: nincs szegényebb ember az országban a gazdag Baldácsynál. Lelkében hitvese ellen is vád támad, elválik tőle s hordozza egyedül élete keresztjét. — Vádaskodó, viharzó, lázadó és csüggedő lelke, óh hányszor talált ez időben enyhet és megnyugvást Török Pál lelki vigaszában.

A politika sem érdekelte már. Hatalmas programját, melyet Széchenyi géniusza sugallt neki, megírta az „Alföldi úthálózat” c. röpiratában. Mennyi közgazdasági, mennyi politikai igazság volt e műben, azt csak most látjuk be, amikor a esonka haza élete az Alföldre szorult össze. Valahogy nem vették komolyan kortársai. Mintha nem is akarták volna hinni, hogy báró Baldácsy komoly dolgokat írhat. Lapot is indított. A régi hírlapírásban híres Áldor Imre szerkesztette a „Hunniát”, s maga Baldácsy írta vezető cikkeit, — mégis egy félév alatt megszűnt a lap. Az igazság szava sokszor érthetetlen az embereknek.

Ő volt talán az első, aki azt hirdette, hogy a mindenféleképpen értelmezett nemzetiségi politika mellett is minden magyar pártkülönbség nélkül a területi integritás alapján áll utolsó lehelletéig.

Valami mély szomorúság sugárzik le Baldácsy képéről, mely ez időből ránk maradt. Sok esalódás után törik meg így az emberi szem fénye. Csalódott is sokban, de egy barátjában: Török Pálban soha. E ba-

rátság melegágyában fogant meg újra annak a nagy és nemes gondolatnak a csírája, melyet már-már elvetett: hogy egész vagyont a protestáns egyházak közös céljaira hagyja. Valljuk meg az igazat, hogy bizony egyházi nagy uraink közül sokan kéltelkedve, sokan hirtelen kritikával fogadták e tervet, e hihetetlennek látszó hírt.

Több mint 20 ezer holdja volt már akkor báró Baldácsynak; ennek egy részét családi követelések, vagyoni kötelmek, zálogjogok terhelték. Több mint egy harmadát azonban tisztán hagyhatta protestáns célokra.

Hármas rendeltetést tűzött alapítványa elé: szolgáljon az szegény egyházak segítésére — a püspökök illő fizetésére és a szegény lelkészek némi dotációjára — végül papi özvegyek és árvák gyámolítására.

Ma az alapítványi birtok 7000 kat. holdat tesz ki.

A fejedelmi hagyományozó 1878 aug. 7-én halt meg a stájerországi Rohitsch fűrdön, hol jóságos — de beteg szívére keresett gyógyulást. Hamvait a bélai családi sírboltba helyezték örök nyugalomra. A kriptá ajtaja felett pedig megfordították a Baldácsy-címert. *Dr. Oravec Ödön.*

Még egy bokréta Laci öcsém diákbölcséségeiből

Laci nagy kedvelője volt a magyar irodalomnak, sőt írói, költői babérokra is álmódzott. De itt is sok bakot lőtt hebe-hurgyastógával: sokszor gyorsabban járt a nyelve, mint az esze.

Arra a kérdésre: melyik Arany-féle vers szól Budavára elvesztéséről, azt felelte: „Buda halála“ („Török Bálint“ helyett).

A „Családi kör“-ben azt mondta az apa „Nézz ki fiam, Sárga“ (Sára helyett).

„Nyögte Mátyás bús hadát Bendeguznak vére“ („Bécsnek büszke vára“ helyett).

A „Hamis tanút“ így szavalta: „Márkus talpa alá tette az *ujját* s így esküdött“.

A „Toldi“-ban „*írháját* lerántja“ helyett azt mondta: „*írkáját* lerántja“.

„Ha csatára víni szálltak, mint a sasok trombitáltak“ így szavalta ahelyett: „Ha

csatára trombitáltak, mint a sasok víni szálltak“.

Ráfogta Szondi Györgyre, hogy két flótását elküldte Alinak, pedig „Két énekes apródját“ kellett volna mondania.

Petőfi Raboroszlánjában ezt a sort „Vessző és ily fickó paranesolnak néki“, így folytatta: „Óh a mindenségét néki“, pedig így kellett volna mondania: „Óh minden égnek minden istenségi“.

A farkas a „Szibinyáni Jank“-ban „visszapattant, mint a *ürü*“ (gyűrű helyett).

Szigligeti vígjátékének címe szerinte: „Fenn az ernyő, ninesen kása“ volt (*kas* helyett).

„Szerb hon ifjai s leányi“ Szibinyániról, szerinte „*musicájuk* hangja mellett daloltak és nem *guzlicájuk* hangja mellett.

Az illető állatmesét így mondta el: „A vadász lépvesszőt tett a puskájába, hogy lelőjje a galambot”.

Mikor kezdődik a „Kárpáthy Zoltán (a Jókai regénye)? Felelet: „Az özönvíz idejében” (a pesti nagy árvíz helyett mondta).

A vén Bencére, aki a Toldiban azt mondta magáról, hogy valamikor régen ostoros gyerek volt, ráfogta, hogy ő volt az öregbéresnek az asszisztense, vagyis tanársegédje.

És egyéb szakokból is hadd böngésszek ki ráadásul egypár furesaságot.

Az Ovidius-féle Philemon és Baucis-történetben azt mondotta: Zeus és Hermes *civilben* jöttek le a földre, nehogy az emberek rájuk ismerjenek.

Ki volt a legrégebb magyar krónikás? „Anonymus Béla”.

Hogyan hívják az ijedős, félős ökröt? „Féltékeny ökrö”-nek.

Ki írta az Odysseát? Felelet: Ilias (Homéros helyett mondta).

Mi az ereklye? Balkon. (Összetévesztette az erkéllyel).

Mi a szimbólum? (Vagyis a jelkép, például kereszt, horgony stb.) Felelet: Amin két kis páleikával muzsikálnak. (Összetévesztette a cimbalommal).

Mi a legenda (vagyis a szentekre vonatkozó csodás történet)? Felelet: A plébánosnak a kabátja. (Összetévesztette a reverendával).

Mi a kritika, vagyis bíráló? Felelet:

„Amit a vénasszonyok beszélnek”. (Összetévesztette a pletykával).

Mi a taktika (vagyis a esata intézésének tudománya)? Felelet: „Mikor a katonák taktusban mennek”.

Miről nevezetes Könyves Kálmán? Felelet: „Ő alapította a tengert. (Azt akarta mondani, hogy ő szerzett Magyarországnak tengerpartot.)

Hol van az Angyalvár (vagyis Hadrianus császár római sírboltja)? Felelet: Pest és Ujpest között. (Összetévesztette az Angyalfölddel).

Azt mondta, hogy a világosi várhegy ormányáról (vagyis ormáról) Aradig ellát az ember.

Ki az emigráns? Felelet: „Akinnek migrainje (vagyis ideges főfájása) van.

Azt fogta rá Festetich György grófra, hogy ő híres kertész volt és Keszthelyen georginát ültetett. (Ahelyett mondta, hogy ott Georgikon nevű gazdasági iskolát alapított).

Ki utazott el belső Ázsiába? Felelet: Csokonai Vitéz Mihály. (Kőrösi Csoma Sándort kellett volna mondania).

Szerinte Szigetvárat nem Zrinyi Miklós, hanem gróf Zichy Jenő védelmezte.

Ilyen volt az én Laci öcsém, szeleburdi, de szeretetreméltó, néha szellemesnek, máskor ostobának látszó fiú. Szinte nehezemre esik tőle elbúcsúzni.

Dr. Szigethy Lajos.

ÍRÓI ARCKÉPEK

ZILAHY LAJOS

Arany János szülőhelyén, a Csonkatorony városában, Nagyszalontán született 1891-ben. Mintha csak ujjszatolás volna ez az életrajzi megegyezés, amely a magyar irodalom felé irányítja a háború utáni magyar költészet egyik kiválóját. Hogy életrajzát továbbra is csak ilyen ötletszerű, de talán jellemző kapcsolatokban érintsem: Budapestre kerül az egyetemre, ügyvédnek készül, akárcsak Jókai, vagy Goethe; de jogi kérdéseknél őt is jobban érdeklik az emberi lélek örök kérdései. A háború zivatara Zilahyt is magával sodorja, akár Gyónit, pedig ő is maradandó értékeket kereső lélekbúvár, ő is csak „a béke katonája.” De ő élményekkel megrakódva, a háború tűzvonalában acélösszá edződve hazakerül. Keleten szerzett viharos élményeit még átszűri nyugati (párizsi, londoni) tanulmányainak hatásán, és mikor hazajön, már országosan ismert író. 1925-ben, (verskötetete megjelenésének 10. évfordulóján) már a Kisfaludy-társaság tagja. Regényeit érdeklődéssel olvassa a művelt magyar közönség, drámái az ország első színházának, a Nemzetinek műsorán szerepelnek.

E három különböző irodalmi műfajban kiütözköznek legértékesebb jellemvonásai. Ragaszkodik a régihez, a nélkül, hogy maradványá válnék. Szeretettel gondol szülőházára, de tudja, hogy a férfikornak megvannak a maga új feladatai. Hálásan mondja el „a régi ház küszöbén”, hogy:

„Köszönöm néked, régi ház,
Köszönni valóm annyi van!”

Ugyancsak az ősök tisztelete íratja meg vele „Szépapám szerelmé”-ben a török harcokban résztvevő magyar vitéz életének történetét. De most már új kérdések

megoldása, a mai ember lelkének válsága érdekli. Regényeit és színműveit újra, meg újra a háború emléke hatja át. Hogy tíz kötetnél is terjedelmesebb munkásságából csak egyik regényét említsem, a „Két fogoly” címűt, ennek tárgya is a világégés pusztító hatása. Hogy dülja fel egy boldog otthon nyugalmát, hogy szakítja el előbb csak térben, később lélekben is a boldog fiatal házaspárt, bár mindkét fél féltve őrzi a „szökevény emlékek”-et, milyen szomorúan elszíntelenednek azok mégis. A háttérben népek csatája folyik, a hősök lelkében nemesebb énjük küzd a bűnös emberi gyengeséggel.

Színművei közül a derűsebb világnézetű „Süt a nap”-ot említem. A háború legrémesebb eseményei már leperegtek, már derül! De világotrengető hatása még mindig érzik. Sok a társadalmi baj: a középosztály elszegényedése, a paraszt hirtelen meggazdagodása, az anyagi jólét és szellemi nincstelenség bántó ellentéte a mű nagy kérdései. Hozzámeget-e a finomlelkű gépkisasszony a vitézzé avatott parasztlegényhez? Mi erősebb: mindkettőjük lelkének becsületes jósága, átlagon felülemelkedő nemessége, fiatal szívük egymásfelé hajló tiszta érzése, egész lényüknek küzdelemretermett bátorsága, ami mind egymáshoz vonzza őket, — vagy az osztálykülönbség folytán kirívó ellentétek: a leány finomságának, a férfi bárdolatlan modorának, a leány alaposabb műveltségének s a férfi magasabb iskolázottságot nélkülöző tudatlanságának bántó akadályai? Zilahy véleménye szerint külsőségek, társadalmi különbségek nem gátolhatnak meg mély érzéseket, illendőségi kérdések nem diadalmaskodhatnak szívből fakadó lelki közösségen. — A színmű derűs hangulatát fokozzák a humorosan rajzolt falusi típusok: a póstamesterné és a forgalmista. A szerző világnézetét kedvezően jellemzi a szegénységében is önzetlen és áldozatrakész tiszteletes, ki utolsó kedves emlékét is feláldozza, hogy egy sokatígérő magyar tehetséget, egy kis tanítófiút, fölkaroljon.

Zilahyt impresszionistának, a pillanatnyi benyomásokat sokszor talán csak vázaltszerűen rajzoló művésznek szokták mondani. Mégsem válik azonban felületessé. Egyik bírálója tengerszemhez hasonlítja: ennek tükre fényes ugyan, de ha mélyébe nézünk, az egész vidék, sőt még az égbolt is tükröződik benne.

Dr. Zelenka Margit.

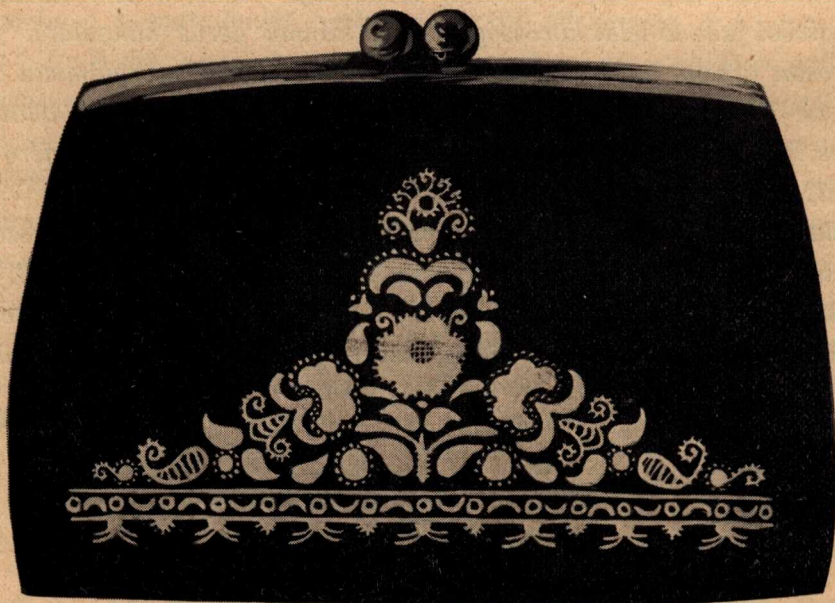
JÖN A TAVASZ

Az első tavaszi napon minden leányszív titkon egy új ruháért, egy szép tavaszi kabátért, vagy új kosztümért dobog. Az új ruha mellé nemesak új kalap, hanem új kiegészítő is kívánczik. Ez utóbbit magunk készíthetjük sárközi hímzéssel, fekete posztó, vagy selyem alapon fehér hímzőszállal. A

hímzés elemei a lán-, lapos-, nyolcas- és száröltés.

Az összes formákat lánöltéssel varrjuk ki, majd a lán szem közepétől a szemben lévő lán szem közepéig lapos, vagy nyolcas öltéssel betöltjük a mintát. A mellékelt minta kedves, egyszerű és könnyen elkészíthető.

Glock Klára.

Tervezte: **GLOCK KLÁRI.**

Látogatás Kisfaludi=Stróbl Zsigmond műtermében.

udjátok, mit érez a turista, aki napokig egy nagy hőmpölygő folyam partjánál jár és egy nap elér a folyam gazdagon bugyogó forrásához és elbűvölten áll meg a kristálytisza víznél, mely hatalmas erővel tör elő? Nem érezhet mást, mint azt, amit akkor éreztem, mikor Kisfaludi Stróbl Zsigmond műtermébe léptem. Szétszórva az országban megcsodáltam többször élő szobrait, Debrecenben, Sopronban, a hősök emlékéért, Pesten az Észak szobrát, Budán a Várban a nem régen felállított kuruc szobrát és évről-évre megtaláltam alkotásait a Múcsarnokban, de most egyszerre láthattam mindent, és mindent maga a Mester mutatott meg, mindenről maga a Mester beszélt atyai szeretettel.

Mikor elterjedt a hír az iskolában, hogy megyünk Stróbl műtermébe, egyszerre lázas mozgólódás támadt, mindenki menni és látni akart, s aki elérkezett velünk a kis művész-tanyára, az azt hiszem, mindig hálával fog gondolni azokra, kik elvezettek ide minket, s arra, aki beengedett minket.

A Mester maga fogadott, éppen a nagykanizsai katonai emlékművén dolgozott. A hatalmas szobrot még nem láthattuk készen, így először a kis gipszintán magyarázta el, hogy ebben az ezredben szolgált Petőfi is, és ezért örökíti itt is meg a lánglelkű költő alakját. Egy gránátvetőnek mutatja a célt, arca a véres jövőbe néz, már látja, hogy ott fog elesni a harcmezén. Petőfit ábrázolta ifjabb korában is, a másik teremben láttuk az elmerengő, dacos Petőfit, de láttuk Petőfi bölcselkedő arcát is.

Sokat foglalkozik Stróbl a nagy egyéniségekkel, ott találtuk társaságában hazánk legkiválóbbjait és hazánk barátait, az igazság harcosait is.

Amelyik teremben dolgozott, ott mutatta Tisza István szobrát, lord Rothermere kezét, mellyel az első cikket írta a magyar nemzet érdekében, de a legjelesebb emberek a követ-

kező teremben fogadtak bennünket. Ahogy beléptünk, szemben találtuk magunkat az egész világtörténelemmel. Az első benyomásom a szobrokról általában az volt, hogy mindegyiken valami derű uralkodik. Sorban álltak az állványokon: Horthy Miklós kormányzónk mellszobra, közel hozzá Gömbös Gyula miniszterelnök és a kormány több kiváló tagjának a feje. De ott voltak a mi angol barátaink is. Rothermere állott az előtérben, arcán a kutató, kedves mosoly, testtartásában a hatalom és uralkodásra termettség kapott meg. A sok érdekes fej között egy nagy szakállú, magas homlokú fej emelkedett ki: Bernard Shaw. A mester szeretettel tette a szoborra kezét: — ő is a magyar igazságért küzd. Eddig csak a csehektől tudta, hogy létezőnk, de mióta megismert minket, ő is a mi jogaink szószólója.

Azután tovább ment és a sok érdekes személyiség közül ki-kiválasztott egyet: Komáromy Csipkés Györgyöt, a bibliafordítót, Szeenci Molnár Albert, a magyar zsoldáríró, majd a katolikusok nagy emberére, Prohászka Ottokárra hívta fel figyelmünket.

Egyik társnőnk soká nézte a szobrot, azután megkérdezte: Mi az az ilyen nagy emberekben, ami a Mestert arra ihleti, hogy alkosson?

A Mester felnézett a híres szónokra, kit éppen ebben a pillanatban ábrázol.

A művész nemcsak időnként ihletett, a művésznek mindig van ihlete. A művészet, vagy ez az ihlet tulajdonképpen betegség, amelyből kigyógyulni nem lehet. Vagy normális állapot az, hogy valaki szobrot csináljon, képet fessen, verset írjon? A normális élet kőműveseket, asztalosokat, szakácsokat kíván.

De azért mégis csak van szükség a művészetre? — hangzott egy közbeszólás.

Szükség van rá? Hogyne. De csak arra a művészetre, amelyik az emberek lelkét gazdagítja, mint éppen itten Prohászka szónoklata. Azért is alkottam ebben a formában,

mert azt akarom itt kifejezni, hogy ő nem magasan állt fölöttünk, hanem lehajolt és felemelt minket magához. Itt vannak sorban művészeink közül néhányan: Benczúr, Hubay, ez még most készül csak, Székelyhidy és sorra bemutatata nekünk nemzetünk nagyságait.

Egyszerre felpillant valaki a legfelső állványra és örömmel tapasztaljuk, hogy a kuroc katonák sem hiányoznak a társaságból.

De nehogy valaki azt higgye, hogy csak ilyen komoly férfiakkal találkoztunk a műteremben. Finom női alakok vegyültek el a társaságba. Legkiemelkedőbb a Vénusz, melynek eredetije Kaliforniában van, és egy finom kis orosz táncosnő, melyet lakoszobájából hozott ki megmutatni. A műterem közepén egy kis kút áll, egy bájos nőalak a vízbe készül mártani lábát, de kényeskedve húzza vissza. Erre a kútra könyökölve beszélt hozzánk a Mester a művészetről.

Először nagyon pesszimista színben tűntette fel a művészet jövőjét. Szerinte a mai modern építkezés, élet, az egyenes, síma formák, a gyakorlati szellem, a technika uralma lassan megfojtja a művészetet, a modern fiatalság túlkapásai, elrontják a művészetet. De egyszerre az optimizmus felé hajlottak szavai, mikor látta a csüggedt, csodálkozó és kétkedő leányarcokat.

Leolvashatta róluk, hogy csüggednek, ha nem biztatást, hanem lemondást hallanak és csodálkoznak, hogy egy lánglelkű művész tudna hinni abban, hogy a művészet, a szép kultusza, a képzelet, az álom megtestesítője eltűnjön? Nem, ezt egyikünk sem hitte el.

Azt hiszem, ezt olvasta le arcunkról, mert szavait mégis csak azzal zárta le, hogy a művészet örökéletű.

Ahogy lezárta szavait, az állványhoz hajolt és felemelt egy kis szobrot.

Ki ismeri? Az Észak szobor! — hangzott mindenfelől a válasz és a mester örömmel magyarázta, hogy a jól ismert szoborban mit akart kifejezésre juttatni. — A tótságot ábrázolja az a kis tót fiú, aki védelmet keres a megfeszített Hungáriánál, akit a vitéz kurocok védenek.

Sokáig néztük a kis szobrot, így, ahogy a művész kezében látjuk, valahogy egészen más érzést keltett bennünk, valahogy sokkal erő-

sebben éreztük az irredenta-gondolat mélységét, fájdalom töltötte el szívünket, sajnáltuk gyermeki részvétellel Hungáriát, és sajnáltuk az eddig védelmünk alatt álló tótságot, mert a cseh palást alá hiába mennek szegények védelemért.

Mikor elbúcsúztunk vendéglátó Kisfaludi Stróbl Zsigmondtól, ki a kis erkélyről utánunk intett, és kiléptünk a kis művésztelep kapuján, egy-két elejtett mondat elég volt arra, hogy meglássam, hogy akik most ilyen elgondolkodva mennek innen haza, azok megértették a művészet hatalmát és megértették annak varázsát.

Észak.

Szerettem volna visszarohanni a műterembe és elmondani a Mesternek, hogy lesz jövője a művészetnek, nem árt neki a technika uralkodása, sőt, most fogja legszebb hivatását betölteni: az elgépiesedett emberek lelkét kell felemelnie.

Szerettem volna megköszönni, hogy megtanított minket más szemmel nézni a művészeti alkotásokat, és még az irredenta gondolat és a revízió is mélyebben fogamzott meg bennünk.

Pétery Márta,
lg. VIII. o. t.

KIS KRÓNIKA

MINISZTERELNÖKÖK RÓMÁBAN.

Az elmúlt hónapnak nemcsak Magyarországra, hanem egész Közép-Európára nézve legnevezetesebb politikai eseménye volt a magyar, olasz és az osztrák miniszterelnökök római találkozója. Hogy milyen eredmények fogják kísérrni ezt a történelmi nevezetességű kezdeményezést, azt nem tudhatjuk. A három ország között most megalapozott jóbarátság gazdasági következményeivel sem lehetünk tisztában. De az Ifjú Évek olvasótáborát nem is a mindennapi politika megmozdulásai és kisebb jelentőségű eredményei érdeklik, hanem azok a nagy, vezető vonalak, amelyek a jövő képének a vásznán már kezdenek feltűnedezni. A római tanácskozás az egész világ előtt kézzelfogható bizonyítéka annak, hogy Magyarországot nem lehet sem kifelejteni, sem az igazság szándékos agyonverésével egyszerűen kitörölni Európa jövődjéből. Az a börtön, melybe Trianon zárt, az igazság felkelő szelétől mint a kártyavár úgy fog összedűlni, és a gyatra építmény romjai alól új erőben lép majd a világtörténelem színpadán a második évezred útjának folytatására a magyar nemzet.

TE CSAK HAZUDJÁL, TITULESCU!

Az oláh kamarában egy képviselő: Maniu interpellált a külügyminiszterhez: Titulescuhoz, hogy a már életrevaló magyar revízióval szemben fenyegetőleg zörgessék meg ócska fringijukat. Az interpelláció és az arra adott válasz nyüzsgött a szemenszedett valótlanságoktól, olyan

mértékben, hogy még az utolsó mellékmondatba sem csúszott, még véletlenségből sem egy parányi igazság. Óh mely tengernyi elkeseredés honolhat azokban az emberekben, akik reménytelen kapkodásukban nem találnak már más érvet, csak sokszor leterített történelmi hamisságokat. Bethlen István gróf mondta ezzel a támadással kapcsolatban azt, hogy a hazugságok, akárhányszor ismétlik is, csak hazugságok maradnak. Hát ez így is van. Ezen nem lehet vitázni. De az sem lehet kétséges, hogy ma már minden józanul gondolkodó európai embert hidegen hagy az oláh politikusok panasza, miszerint Trianonban tulajdonképpen Romániát érte sérelem, mert ők egészen a Tiszáig akartak jönni. Szegény oláhok, hogy megtépázta őket az a csúnya Trianon, nem engedte őket a Tiszáig jönni, pedig eredetileg úgy gondolták...

A 400 ÉVES BIBLIA.

Ebben az évben van 400 esztendeje annak, hogy Luther Márton teljesen elkészült a Szentírás fordításával, s az Ószövetséget és az Újszövetséget német nyelven ki is adták. A reformáció történetében, amelynek minden esztendeje világtörténelmi jelentőségű, kimagaslik az 1534. év. Mert az anyanyelvű Biblia megjelenése nem epizód csupán ezekben a forró esztendőkbén, hanem az egyházjavítás diadalának örök időkre biztosítéka. Reformáció és Szentírás egymás nélkül meg nem lehetnek. A reformáció az emberiség kezébe adta a Bibliát, állandó olvasmánnyá tette azt, — a biblia-

olvasás, a Szentírással összekötött evangéliumi élet viszont mindig győzelemre viszi a reformációt. Luther előtt volt Biblia, és mégsem volt. Mert ha ezt a könyvet nem olvassuk, akkor nincsen. Hiába van a könyvespolcon, vagy az asztalon: ha nem olvassuk, akkor nincsen. — Van-e Bibliád? — Van. — Olvasod-e? — Nem. — Akkor nincsen! A reformáció előtt nem volt Biblia századokon keresztül. 1534 óta van. Most tehát ezért jubilálunk, ami magyarul annyit tesz: örvendezünk.

BESZÉLŐ SZÁMOK.

Manapság a bibliaolvasás sokkal könnyebb dolog, mint régente volt, amikor szinte felbecsülhetetlen anyagi áldozatot követelt egy-egy Szentírásnak megszerzése. Ebben kétségtelenül nagy szolgálatot tesz a világ legnagyobb bibliaterjesztője: a Brit és Külföldi Bibliatársulat. Ez a társulat 1804-ben alakult meg, s székháza Londonban van. A londoni szék-

ház hatalmas falfestményen őrzi a bibliaolvasó Luther képét.

Az egész világot behálózó társulat működéséről álljon itt néhány jellemző adat annak bizonyosságául, hogy valóban Isten ereje működik a Szentírás minden dolgiban. A társulat óránként átlag 1300 kötet Bibliát indít útnak. — Több mint 600 nyelven jelenik meg ma a Könyvek könyve. — Ha az első 100 év alatt kiadott 170 millió Szentírást egy óriási könyvvé lehetne összegyűrni, akkor ez a könyv 202 láb magas, 140 láb széles és 41 láb vastag lenne. Az Andrásy-út végén álló Milleniumi emlékoszlop kiesi lenne bele könyvjelzőnek, és 40 hatalmas igásló kellene egy-egy lapjának fordításához. — A társaság londoni múzeumában hatvan olyan Bibliát őriznek, amelynek kiadására többé nincs szükség, mert már kihaltak azok a népek, melyeknek nyelvén szólt az isteni ige. „Az ég és föld elmúlnak, de az én beszédeim soha el nem múlnak.“

ZSENGÉCSKE.

(Beszámoló pályázatainkról.)

Feltűnhetett olvasóinknak az, hogy ez évben a közkedveltnek hitt *Zsenge*-rovat teljesen kimaradt lapunkból. Nem bírt megszületni, nem bírt feléledni. Ezt bizony igen nagyon sajnáljuk, mert mintha ifjúságunk zsenge nemzedékünk gyengülését, hanyatlását látnók ebből. Nem jönnek novellák, alig kapunk egy-két verset... s ha jönnek, bizony igen „zsengek”, hogy ne mondjuk: „gyengék”. Mit jelentsen ez? Hát igazán úgy áll a dolog, mint ahogyan a szomorú látszat mutatja? Igazán nem

tudnátok írni, evangélikus ifjak és lányok? Vagy olyan nyomasztók a tanulási és egyéb viszonyok mostan iskoláinkban, hogy erre sem jut idő, meg alkalom?

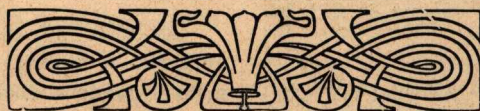
Önkéntelenül tollam alá tólnak e gondolatok, mikor az a feladatom, hogy régen hirdetett *pályázatainkról számoljak be*. Talán már el is feledtéték, hogy ez is volt. Még októberi első számunkban hirdettünk két pályázatot. *Egyik* a minden évben megszokott *elbeszélés, humoros elbeszélés és lírai költeményre* szólt, pálya-

díjak buzdították volna azokat, kik erre megszólaltak volna. Hát hiszen némileg megszólaltak, amennyiben 6 elbeszélés, 2 humoros elbeszélés és 5 lírai költemény érkezett be. De — itt jön a nehéz feladat: úgy írni a beérkezettekről, hogy senkit meg ne bántson, s mégis igaz legyen szavunk. Ez is oka annak, hogy a november 20-án lejárt pályázatról nem volt szívünk még eddig írni. Gondolható már e finoman burkolt bevezetésből az, mit titkol szavunk. Lesújtó volt az eredmény. Talvaly ugyanilyen felhívásra 17 elbeszélés, 3 humoros elbeszélés (úgy látszik, nem sok humor termett már ekkor sem berkeinkben!), 26 költemény és 6 tudományos értekezés futott be. Tehát már számban is gyengébben állunk ez évben. Vigasztalhatna az, hogy nem súlyra kell mérni az értéket, hanem belső tartalomra. Nos, ebből a szempontból sem sok vigasztalót kaptunk. Az elbeszélések közül egyik sem üti meg a mértéket; a kisszámú vers közül a „Nem tudok nevetni” című árul el tehetséget.

Másik pályázatunk eredetiségre törekedett: az Ifjú Évek márciusi számának szerkesztésére hirdettünk versenyt. Szeretnénk volna a szerkesztés munkáját egy hónapra olvasóinknak átadni, s kissé kipihenni kritikával fogadott áldásos működésünket. Vártuk december 15-ét, mikorra ez a határidő is lejárt. S teljesen eredménytelen maradt a pályázat: egyetlen

egy kísérlet érkezett be, más semmi. Meg sem próbálták olvasóink, hogy megízleljék a szerkesztés keserves munkáját. Pedig elgondolásunk az volt, hogy februári összejövetelünk alkalmával egybehívjuk azokat az olvasókat, kik a versenyben résztvettek, és velük megbeszéljük a márciusi számot, és így igazán az ifjúság lapja lesz ez a szám. Csalódtunk, s nem lett tervünkben semmi. De azt reméljük, hogyha már nem mutatták meg ifjú barátaink azt, miképpen tudnának lapot szerkeszteni, akkor legalább azt megteszik, hogy kívánságaikat velünk levélben közlik. Mert hiszen csak vannak kívánságok, melyeket az Ifjú Évek nem tudott eddig kielégíteni, vagy melyek kielégítése még nem teljes. Irjanak tehát azok, kik szóval szokták megmondani hát mögött véleményüket, írjanak nekünk, hogy okolhassunk belőle. Mert nem tudjuk elhinni, hogy megjegyezni valója nem volna ezer előfizetőnknek, — mert, ha ezt elhinnők, akkor még el is bízánk magunkat, hogy tökéletes munkát végeztünk.

Szegény Zsenge-rovat, te bizony olyan zsenge voltál, hogy egyelőre kimúltál és eltemetve adtad át helyedet más életrealóbb rovatoknak. Szeretnék azonban a lap szerkesztői, ha minél egészségesebben újulnál fel, és minél nagyobbra növe foglalnál el sok helyet az Ifjú Években, mert abból evangélikus ifjúságunk életrealóságát, alkotókedvét vennék ki.

INNEN — ONNAN

Az 1930. évi népszámlálás szerint **Magyarországon 261 törpe él.** Némely vidéken, egyes községekben, de egyes családokban is többször találunk törpe növésűeket. Fehér vármegyében 14, Nógrádban 8, Pest vármegyében 23 törpe él. Az ország legkisebb törpeje Hódmezővásárhelyen él. 15 éves és 65 cm. magas.

Sasson, angol légügyi államtitkár összeállította a **repülőgépek világstatisztikáját.** E szerint 600 személyszállító és 1650 hadi repülőgépe van. Oroszország 450 személyszállító és 1500 hadi repülőgéppel rendelkezik. Az Egyesült Államokban 380 a személyszállító és 1200 a hadi repülőgépek száma. Legutolsó helyen áll Anglia, ahol csak 60 utasszállító repülőgép van forgalomban.

Sir Arthur Eddington, a híres angol csillagász, számítása szerint a **Nap középpontjának a hőfoka 20 millió Celsius-fokra tehető.** A Nap 2000 quadrillió tonna anyaga óriási nyomást gyakorol a Nap belső rétegeire. Eddington azt hiszi, hogy ez a nyomás növeli a Nap belső hőfokát.

Fair professzor, a Harvard egyetem tudós tanára, érdekes felfedezést tett. Feltalálta a „**mesterséges orrot**”, amelynek a segítségével az emberek szaglóérzéke rendkívüli mértékben kifejleszthető. A találmány, amelyet osmoskóp-nak nevezett, különleges szerkezet, amely az orr szaglóképességét százezer-szeresre emeli. Különösen vegyészek számára lesz óriási jelentősége.

Mount, newbritaini (Amerika) kőgyáros, elkészítette a **világ legnagyobb zsebkését.** Az óriási „zsebkés” két méter magas és 24.5 kilogramm súlyú.

Az **üvegpapucs** meséjét készül valóra váltani egy manchesteri gyár: üvegből való ruhákat akar előállítani. Folyékony üveggel lehelletfinom selyem- és gyapjúszöveteket öntenek le. Ezeket az üveg átítatja, s a mosást és vasalást is elbírja. Nagyon olcsó és tartós.

Lemez nélküli gramofont hoztak forgalomba Párizsban, amelynél a lemezeket egyrészt celluloid szalag, másrészt csövek pótolják. Nagy előnye az új gramofonnak, hogy a celluloid tekercs körülbelül annyi hangot képes felvenni, amennyi egy óra alatt játszódik le, míg az eddigi lemezek csak öt percnyi játékidőre vannak berendezve.

Bombay-ban egy Avadhani nevű hindu általános feltűnést keltett **különös emlékezőtehetségével.** Ezer mondatot egyszeri hallásra hibátlanul elismétel, vagy bármely ismeretlen költeményt egyszeri felolvasás után elszaval. Azt állítja, hogy agyveleje gépies biztonsággal „**lefényképezi**” a hallott hangokat.

A kairói egyetem expedíciója a régi Heropolis helyén, Osiris temploma közelében egy görög-római sírtemplomot fedezett fel, amelynek a belsejét valószínűleg a Kr. e. IV. században kirabolták és a múmiákat szétszörták. A múmiák körül kis szobrokat és nyakláncokat találtak. A közelben egy másik templomot ástak ki, amelynek a padlózatán régi koporsókat, holttesteket, gipszből készült halotti álarcokat, skarabeuszokat és amuletteket találtak. Nem messze a templomoktól teljesen berendezett kétemeletes házat találtak s remélik, hogy a további ásatások egy teljes „**halott város**” felfedezéséhez vezetnek.

A Sió szabályozása során Medina, tolna-megyei község mellett régészeti szempontból figyelemreméltó leletre bukkantak. Félig földbevált bronzkori lakásokat és kerek hulladékgyűjtőket tártak fel. A bronzkori telep felett, közel e húmuszhoz, XI—XV. századbeli emlékekkel telt középkori réteg fekszik, igen sok lakóház-maradvánnyal. Kétségtelen, hogy ez a most megtalált falu azonos a középkori okiratokban előforduló, de a **török világban elpusztult Medve községgel.**

Az 1933—34. iskolai évben a fővárosi iskolákban a **napközi otthonok** 19.665 kisgyermekről gondoskodnak.

Newyork és Chicago között új **villámvonat** jár, amely óránként 180 kilométeres gyorsasággal közlekedik.

P. F.

SIR A FERGETEG

IFJÚSÁGI REGÉNY.

Irta: Cserepes Sándor.

(15. folytatás.)

VIII.

Két rövid gerendára fektettek egy hosszút: ez szolgált asztalnak. Az asztal közepén kis fenyőfa állt, amelyen néhány méla gyertyaszál pislákol. Nem is volt más világosság az egész helységben, s ennél bizony a bentlévők még egymás arcát is alig láthatták. Az összetákolat asztal két oldalán ültek a Nemzeti Kör tagjai. Az egyik oldalon hatan, a másikon pedig öten. Varga Gábor helye üres volt.

A gerendaasztalt a hosszan benyúló pince egyik végén helyezték el. A két falon mindegyik fiú háta mögött puskák lógtak. A levegő nem volt hideg, de meglehetősen kellemetlen és fojtott annak, aki kívülről belépett. Ezzel azonban nem sokat törődtek az asztal mellett ülők. megszokták már, amióta a felfedezett pincét, amely a régészeti tudományokat nem nagyon gazdagította, kinevezték a Nemzeti Kör titkos tanyájának.

Itt azután zavartalanul jöhettek össze esténként, hogy egymással jól kibeszélgesék magukat. A pince titkát olyan féltve őrizték mindenki előtt, hogy annak létezéséről rajtuk kívül még a legbizalmasabb barátok sem tudtak. A pincéhez vezető út, amíg hó volt, egy kissé kitaposódott ugyan, de karácsony előtt a hó teljesen elolvadt, s az akaratlanul keletkezett ösvénynek még a nyoma is eltűnt vele együtt.

A Nemzeti Kör új otthonát nem lehetett valami barátságosnak nevezni. Nem volt abban semmi kellemes, de talán éppen ridegségénél fogva nagyon is megfelelt an-

nak a célnak, amelyet új gazdától nyert. Hiszen csak így esténként jöttek el ide a nemzetiszínű pántlikás legények, s szőtték rejtelmes terveiket, amelyeknek regényes és nem egyszer mosolyra készítő voltát bizonyára nagyon is igazolták az egymásután pergő napok változatos eseményei.

Az asztal fölött a boltozatról egy szál dróton konyhalámpás lógott, amely azonban mostan hivatását több okból kifolyólag nem teljesítette. Az első ok az volt, hogy ez az este karácsony estje volt. Ilyenkor pedig illő, hogy a karácsonyfa gyertyái világosítsák meg az asztal körül helyet foglalók arcát. A másik ok egyszerűbb, de annál hathatósabb volt; kifogyott szegény világító szerszám párája, Varga pedig, akire éppen ma esett a petróleumszerzés feladata, mindezideig nem érkezett meg. Varga ugyanis engedélyt kapott Hartertől arra, hogy ma kicsit később jöhessen el, tekintettel az ünnep estjére, hiszen még azért is sokat kellett küzdenie az édesanyjával, hogy később elengedje őt.

A karácsonyfa tizenegy gyertyája, amint a fiúk meggyújtották, esodálkozva nézett körül a pincében. Bizony, nem így képzelték el valaha, a várakozás idején, első fellobbanásuk és elhamvadásuk karácsonyi estjét. Meleg, tiszta, ragyogó szobáról álmodoztam — súgta oda egyik piros gyertya a társának, — ahol minden fényes, és ahol nem ócska drótdarabbal erősítenek fel a fára, hanem pompás, csiptetős gyertyatartóban helyezkedhetem el. Ebben a dohos pincében ugyan jó lenne közönséges fagyúgyertya is! — És annyira

a szívére vette szomorú sorsát, hogy nyomban könnyezni kezdett. De aztán abbahagyta a panaszt, mert egy pillanatra odavetődött a tekintete a kis Fekete arcára, aki meghallva a kényes gyertya zúgolódását, egy néma tekintettel rendreutasította, mondván: ne sírj, én sem ilyen hideg karácsonyestekhez vagyok ám hozzászokva!

Még félig sem égtek el a gyertyák, amikor végre Varga megérkezett. Egy csomagot hozott a hóna alatt, amelyről az első pillanatra lehetett látni, hogy nem petróleum. A fiúk abbahagyva a beszélgetést, a hevesen mozgó és beszélő tagtársra figyeltek, aki csakhamar megoldotta a rejtélyes csomag titkát, kibontván belőle két darab olyan jó félméteres tepsiben süített illatozó mákoskalácsot. Node erre aztán még Csermely is csettintett egy nagyot, a kövér Vede pedig nála hihetetlen gyorsasággal akasztotta fel puskáját a szögre, s termett ott a jó esemegével biztató asztalnál. Varga persze háromszor éljenben részesült, míg a mákoskalács már a legközelebbi percekben a kör tagjai által hivatalosan bekebeleztetett.

Igy azután, ha lelkileg nem is, de legalább gyomorilag, valamivel karácsonyibb lett a hangulat. Ebben a melegebb hangulatban szólalt meg Harter, és elmondta, hogy csinált egy új nótát a Kossuth Lajos dallamára, és ezt most karácsonyi ajándékkul be fogja mutatni a körnek.

Mert úgy volt akkor a Nemzeti Körrel is, mint ahogy a magyar emberrel mindig szokott lenni, hogy bizony sokszor akadt a torkokon a megkezdett beszélgetés, és ilyenkor olyan jól esett egy-egy hazafias nótát elsírni, vagy elharsogni. A háború alatt egészen feledésbe ment régi nóták, amelyekben a multak kurucái szomorkodtak vagy vígadtak, mostanában gyakran hang-

zottak el a diákok ajkáról. De amikor ezeket énekelték, mindig kiütközött belőlük, hogy nem a jelennek érzései és viharai közt teremtek meg. Az a sok-sok háborús nóta pedig, amely a világháború hareibaiban, vagyis inkább a hareoktól messzemaradtak íróasztalánál keletkezett, akkor már egészen idegenné vált. Hát Harter volt olyan ember, hogy segíteni tudjon a bajon, s még nótát is hajlandó volt csinálni, ha éppen az kellett.

— No halljátok csak!

*Sír a róna, sír a Kárpát,
Elhagyták az ősi vártát,
Nincs vigyázó kinn a végen,
Nincsen csillag fenn az égen.
Mindnyájunknak el kell menni,
Éljen a haza!*

*Hull a zápor őszi éjjel,
Ellenség jár szerteszéjjel,
Puska durran, bög a gránát,
Vészes hír száll a hazán át.
Mindnyájunknak el kell menni,
Éljen a haza!*

*Elmegyünk, ha el kell menni,
Legyen így, ha így kell lenni.
Amíg vér foly az erünkben,
Puska lesz a tenyerünkben.
Mindnyájunknak el kell menni,
Éljen a haza!*

Nagy tetszéssel fogadták a nótát. Rövidesen tudták is valamennyien, és egy félóra mulva már úgy énekelték, mintha régtől fogva e mellett búslakodnának. Azzal ugyan senki sem törődött, hogy itt, vagy ott egy kiesit kikívánkozott a dallamból. Jó volt az az olyan zavaros világban. A dallam pedig, a Kossuth-nóta dallama, úgy

hosszra nőtt már a magyar szívhez, hogy azal mindig ki tudta fejezni azt, ami éppen benne rejtőzött, akárhonnán fenyegette is a hazát ellenség.

Egyszer, amikor az énekkel egy kicsit elhallgattak, Fogarasi csendet intett.

— Hallottátok?

Mind felfigyeltek. Minden elesendesegett s parányi nesz sem volt a pincében. Odakintről csak a szél zúgása hallatszott be, az is egész gyengén, más egyebet nem vettek észre. Ám a teljes csendben Fogarasi erősködött a szemével, hogy ő biztosan hallott valamit, s ezzel még egy időre sikerült meggátolnia azt, hogy a csendet megtörjék.

De nem sokáig kellett csendben várakozni és a lélekzetet visszafojtani, mert egy nagy zörej nagyhamar igazolta Fogarasit. Úgy tetszett, mintha a belső pince ajtajához odavágtak volna kívülről nagy erővel egy darab követ vagy göröngyöt. A szívük elszorult. Feszült várakozás és ideges kíváncsiság kristályosodott ki az arcon. A szempárok keresték egymást, hogy egymástól kérjenek tanácsot a tudatlanságban. Fekete a kicsik és gyengék természetes ösztönével és jogával nézett a legerősebbre, Törökre. Úgy érezte, hogy ha most valami baj lesz, egész világos, hogy Török erőtbblettével az ő erejét fogja pótolni. Nem tartott ám sokáig ez az elesenedés, mert rövid, de kínos hallgatás után a tizenkét diák gyorsan megállapodott a gyanúban, anélkül, hogy egyikük a másikhoz valamit szólt volna, és szinte mind egyszerre ejtette ki a nevet:

— Biró!

Benne volt ebben a névben minden keserűség és harag. Mintha azt mondták volna, hogy: itt a legnagyobb ellenség. Vagy: itt az áruló, itt a kém, itt van min-

den szépnek és nemesnek gyilkosa, és minden gonoszszágnak okozója.

— Biró! — hangzott el mégegyszer, de ezt már a hirtelen felcsapódott ajtóban álló alak mondta, aki valóban nem volt más, mint a Nemzeti Körrel szembehelyezkedő diákok legfőbb vezére.

Megdöbbenés szállta meg a fiúkat. Mit keres itt? Hogyan jött ide? Honnan tudta meg, hogy itt vannak? És mit akar?

Biró beljebb lépett.

— Szabad-e hát bejönni? Senki sem mondta a kopogtatásomra, hogy szabad, de én nem várhatok ítéletnapig! Ha nincs vendéglátás és szívesség, kénytelen voltam tolakodni.

Kellemetlen hangja recsegve hangzott. A sötét háttérben őt magát alig lehetett látni, de mindnyájan ismerték már annyira, hogy a homályos vonalokból is tisztán kivehették ennek a különleges fiúnak mindig gúnyos arcát. Mikor Harter felugorván a gerendapadról, elébe lépett, az meg sem mozdult, hanem — úgy látták — egész közönyös arccal hallgatta a hozzászóló indulatmentes szavait.

— Mit akarsz itt, Biró?

— Csak baráti látogatást akarok tenni. Elvégre osztálytársak vagyunk, s illik egymással jó viszonyba lennünk! Nem?

— Ne tréfálj, Biró, tudod jól, hogy itt semmi keresni való nincs!

— Mi az, tán nem fogadtok szívesen? Vagy talán zavarlak valamiben? Csak nincs valami titkolnivalótok előttem!

Ekkorra már valamennyien kettőjük köré sereglettek. Kajetán meg Török olyan mozdulatokat tettek, amelyekből arra lehetett következtetni, hogy a megindult beszélgetést ők sokkal rövidebben akarják befejezni. De Harter csendesítette őket és még egyszer odaszólt Biróhoz.

— Mit akarsz itt, mondd hát! Látod, senkinek sincs kedve tréfálni. Ne akarj magadnak rosszat, Biró, s nekünk se!

— Nem akarok én rosszat! Ti féltetek!?

Erre most már, nem törődve Harterrel sem, előreugrott Török, s alaposan megragadta a diák vállát.

— Hányan vagytok kint, te vörös, ahhoz, hogy féljünk?! Vigyázz, mert...

S azzal ráncigálni kezdte a jövevényt, de mielőtt még komolyabb formát öltött volna összeakaszkodásuk, Biró óvatosan hátrább lépett. Egyáltalában nem fejtett ki ellenállást, úgy, hogy Török a nemvédekezőt kénytelen volt nem támadni, és az erősek jellemző tulajdonsága szerint az izmok hatalmát nem érvényesíteni. Sőt, mintha megszegyenülten vonult volna vissza, mert a következő pillanatban Biró egyszer csak széttárta a két kezét, és így kiáltott:

— Megverhettek, sőt agyon is lőhettek. Látom, puskátok van elég!

Az egész társaság értelmetlenül állt a jelenetnél. Az első pere izgalma elmúlt. A döbbenet feszítő ereje engedett, hogy helyet adjon egy másik, nem kevésbé komoly, de legalább a pillanatokra szabottságot nélkülöző érzésnek. Valami hideg szél suhant végig az arcokon és ráfújt a lelkerekre is. A rideg próza és a sötét realitás jeges vize rázuhant a szükségben szülemlett romantikára, amelyet olyan szeretettel támogatott ennek a tizenkét diáknak szívesen röpködő lelke.

Egyesek — látva, hogy nem lesz érdekesebb folytatása a zajos kezdetnek — már vissza is jöttek az asztalhoz. A néhány perere árván hagyott karácsonyfán már jól elégték a gyertyák. Varga tehát megtöltötte a lámpást és meg is gyújtotta.

Birónak legutolsó szavai, mint a vád, úgy hatottak a többire.

Vannak az életben olyan jelenetek, amelyeknek lepergése közben egészen hamisan alakulnak ki az érzelmek és az ítéletek. Különösen azok az ítéletek, amelyek önmagunkra vonatkoznak. Birónak nagy megerőltetésébe került, hogy a visszavonulás és meghúnyászkodás fegyvertárához nyúljon, és hogy a maga gyengeségét némi gúnnyal keverve tartsa önteste elé pajzsul, de mégis megtette. Jól számított, hogy ezzel be tud hatolni a rejtelmes pincébe, amelynek ajtaja könnyen nyitható, de emberei annál nehezebben. Színészi munka volt az, amit Biró végzett, de jól sikerült. Mert bizony, ha Török, meg a többi nem az őszinteség és nyílt becsületesség érzésére hallgatott volna, rá nézve szomorú, vagy legalább is igen kellemetlen következményei is lehettek volna a dolognak.

Midőn Harter agyán keresztül cikázott az a világosság, mely az egész helyzetet egyszerre felderítette előtte, kedvétvesztetten fordult Biró felé:

— Kémkedni jöttél? Kémkedjél hát és láss meg mindent, amit akarsz. Nézd, azok ott a falon a puskák. Ha megtöltjük és el-sütjük, vagy egy cseh, vagy egy bolsevik bukik a porba. Ezek az alakok itten a félhomályban, diákok, akik minden percben készek az életüket is odaadni Magyarorszáért. Mit akarsz még tudni? Az a zöld fa ott az asztalon, igen, az a mi karácsonyfánk... Azok a pántlikák pedig, amelyek ott vannak a télikabátokon, azt jelentik, hogy vannak még... vannak még Magyarországon, meg Sátrádon is, akik odaadják még az életüket is...

— Én is odaadom! Ide nézz! Ide néz-zetek! És tudjátok meg, hogy ezért jöttem ide!

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Hittig Livia. Legnagyobb sajnálatunkra a pontszám kiszámításában nem egyezünk meg. Megfejtéseid közül megérkezett az 1., 2., 3. és 6. számé. Pontok: 15, 15, 10 és 22 : 62. Nem értjük meg, miért nem kaptad meg a lapokat pontosan. Valami rajtunk és rajtad kívül álló oka volt ennek. Sajnos most már mást nem tehetünk, csak azt ajánljuk, hogy a hibádon kívül elvesztett pontok ne tartsanak vissza a további versenytől. Még mindent helyre lehet hozni. Üdvözllet.

Ormosy Tibor. Ha jó rejtvényt küldesz, szívesen közöljük.

Budai Jolán. Valóban tévedés volt, 21 pontot írtunk 23 helyett. De ennek az volt az oka, hogy a költeményeket nem sorrendben írta. Így könnyen tévedhetünk. A két pontot most javára írtuk.

Pálinkás Irén. Kívánsága szerint utána néztünk a megfejtéseknek. Valóban megérkezett az 5. sz. rejtvényeinek megfejtése. Ebben a kockarejtvény rossz: 20 pontot javára írtunk.

Czepó Pál. A kockarejtvény megfejtése rossz volt, azért kevesebb a pontszám hárommal. Nem vár, hanem vág.

Balogh Barna. Eddig összesen 60 pontot szerzett: 1. szám 15, 2. szám 15, 3. szám 14, 4. szám —, 5. szám 16, 6. szám —.

BETŰREJTVÉNYEK.

(Egyenként 2 pont.)

(Skríba Ferenc) 1.

Britt szülő sz

(Czepó Pál) 2.

12 P. üt Ő

3.

E = Í
ESETLEN ET

4.

+ Sp ÓÓÓ
ÓÓ

(Czepó Pál.) 5.

énekel
a l = g

Magyar irodalmi verseny

a) Mind a 11 kérdés megfejtése 6, legalább haté 4 pont.

1. Kelenföldön a Dunán elkelének.
2. Próféták által szólt régen néked az Isten.
3. Száz aranyat rozs tésztaiba csenált vala, Hütös szolgálja csak az dolgot tudja vala.
4. Az mi keveset írtam, igazat írtam.
5. Őszi harmat után . . .
Fújdogál a hideg szél.
6. Kötve vagy, szerencse, az én lábamhoz.
7. Rajtunk német dül, rajtunk török jár.
8. Annyi szelvéssen diadalt nyert fa,
Nemtelen a porban hever a nemes dísz.
9. Döbröghban vala hát ekkor vásár, a
[hatalmas
Döbrögi úr örökös jószágában.
10. Nyilj ki, gyenge kerti zsenge,
Hébe nektárt hint terád.
Szűz nyakadba Flóra nyenge,
Bársonyos palástot ád.
11. . . . Űsd az
Orrát, magyar, ki bántja a tiéd.

b) Mind a 12 kérdés megfejtése 6 pont, legalább nyolc 4 pont.

1. A sírt, hol nemzet sülyyed el,
Népek veszik körül.
2. Mint befagyott tenger, olyan a sík határ.
3. Megölte valaki magát.
4. Méláz a haramja erdő sűrűjében.
5. Nagyt ütött botjával . . .
6. Égő pipám kialudott.
7. Meg is látná magát benne, . . .
8. Nem mese az, gyermek.
9. Fényesebb a láncnál a kard.
10. Hervadása liliomhullás volt.
11. Mind hősök ök, mind férfiak,
Mind hü és hazafi.
12. Szülőföldem szép határa,
Meglátlak-e valahára.

Mértani rejtvény. (5 pont.)

Mit gondoltok, ha a földet az egyenlítőnél szorosan körül fogó 40 millió méter hosszú láncot 10 méterrel meghosszabbítanánk, föl-emelkednék-e az annyira, hogy egy légy át-mászhatnék-e alatta? Vagy ti is elférnétek alatta? Hogyan? Mászva, bújva, állva? Szóval, milyen magasra emelkednék föld a lánc a földtől?

Beküldési határ: ápr. 25.

A 6. szám rejtvényének megfejtése:

1. A keresztrejtvény vízszintes sorai:

1. Mi füstölög ott a síkon távolba', Talán bíz az édesanyám kunyhója. 13. Tak. 14. Ūr. 15. Náluk. 16. Vakablak. 19. A mutató. 21. Alaposság. 22. Atak. 23. Konábosc. 24. Oded. 25. Ót. 26. Adám. 27. Kis. 28. Dal. 29. Adá. 30. Cél. 31. Mas. 32. Góré. 33. Mov. 34. Ir. 35. Latin óra. 36. Makó. 37. Ótnihaf. 39. Rokkadal. 40. Órakerék. 42. Gelb. 43. A Niagara. 45. Néha. 48. OA. 49. Jes. 50. Ore. 51. Mulatott. 53. Óm. 54. Ón. 55. Nrek. 57. Hon. 58. Nörkö. 67. Budavár. 68. NN.

2. Melyik magyar regényből valók e sorok? Jókai: Az új földesúr. 19. fejezet kezdete.

3. Régi lelet. Im ott ama karón illeti a farkát egy varjú.

4. Számrejtvény. Ki áll amott a szirttetőn Hunyad magas falánál, S körül tekint a sík mezőn.

5. Tíz kérdés. 1. Péter Pál. 2. Turista-szerencsétlenség. 3. Rudolf. 4. Ruyter Mihály. 5. Svájc. 6. Tinódi Lantos Sebestyén. 7. Tabán. 8. Szarka. 9. Kékes. 10. Burgonya.

A 6. sz. rejtvényének helyes megfejtői és azok eddigi összes pontszámai:

I. csoport.

Ifj. Áchim János, Békéscsaba 38. Balikó Gabriella, Szombathely 100. Barok István, Bp. 48. Bödecs József, Tatabánya 48. Csányi Zoltán, Pápa 52. Dávid Ilonka, Bp. 37. Dorn László, Bp. 17. Farkasdy Zoltán, Bp. 14. Filippinyi János, Békéscsaba 108. Gerstenberger Erik, Bp. 38. Gumhalter Ilus, Gödöllő 110. Habersack Gerda, Bp. 110. Hittig Livia, Bp. 62. Horváth Gabriella, Bp. 27. Jaczina István, Békéscsaba 19. Juhász Ilona, Rákosliget 91. Kozsna Márta, Bp. 112. Láng Miklós, Békéscsaba 108. Latinka Zsuzsa, Bp. 63. Lipták Pál, Békéscsaba 82. Maron Hedvig, Bp. 22. nagyiványi Nagyiványi Miklós, Bp. 88. Ormossy Tibor, Pápa 85. Péter Géza, Tura 64. Polónyi Sarolta, Nagykanizsa 110. Rakssányi János, Pestújhely 30. Róka József, Bp. 24. ifj. Schmuck Ferenc, Bp. 34. Szemes Eleonóra, Bp. 120. Szolár Pál, Bp. 31. Takáts Paula, Bp. 110. Varga H. József, Bp. 95. Weinbrenner Rudolf, Bp. 115.

II. csoport.

Bendl Andor, Bp. 117. Bóné Margit, Bp. 110. Budai Jolán, Bp. 120. Czepó Pál, Békéscsaba 107. Eröss Jolán, Kecskemét 86. ifj. Esztergály Gyula, Selyp 105. Grósz Éva, Bp. 74. Györk Erzsé, Bp. 118. ifj. Honéczy Pál, Szarvas 120. Kassay Albert, Bp. 53. Keller Klára, Bp. 117. Kiszely András, Békéscsaba 115. Liffa Zoltán, Bp. 27. Lipták István, Békéscsaba 105. Merczel Antal, Bp. 120. Merczel Zsuzsa, Bp. 120. Pálinkás Irén, Kispest 117. Predmerszky Tibor, Bp. 90. Sándor Endre, Keszthely 118. Schermann Lia, Bp. 108. Schulek Dóra, Bp. 17. Skriba Ferenc, Kőszeg 79. Soltész Judit, Bp. 120. Szabó Kálmán, Sopron 113. Szemes Irma, Bp. 120. koltai Tóth Márta, Bp. 108. Vetsey Klára, Bp. 120. Weber Károly, Bp. 115. Weiler Henrik, Dombóvár 32. Zauner Gyula, Veszprém 113. Névtelen: 27.

Könyvet nyert: Ormossy Tibor és Czepó Pál.

XII. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM.

BUDAPEST, 1934. ÁPRILIS 10.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat. Kiadja: **Algóver Andor.**

Felelős szerkesztő: **RUTTKAY-MIKLIAN GYULA.**

Főszerkesztő: **Dr. BÖHM DEZSŐ.**

Lapunk minden hó 10-én jelenik meg a tanév folyamán.

Előfizetési ára egy évre **4** pengő, egyes szám ára **50** fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Deák-tér 4, II. emelet.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László.**

Postatakarékpénztári csekk számla száma 26111.

Hivatalos és fogadó-órák minden szombaton 6—7.